

Årsrapport 2023

Reindriftens utviklingsfond (RUF)

Rapport nr. 24/3-9

15.03.2024

Rapport: Reindriftens utviklingsfond (RUF) – Årsrapport 2023

Avdeling: Reindrift

Dato: 15.03.2024

Ansvarlig: Seksjon tilskudd rein

Andre bidragsyttere: Seksjon virksomhetsstyring, Seksjon økonomi og dokumentcenter

---

Rapport-nr.: 24/3-9

Forsidebilde: Landbruksdirektoratet

Innholdsfortegnelse

1 Leders beretning	2
2 Introduksjon til virksomheten og nøkkeltall	3
2.1 Virksomheten og samfunnsoppdraget	3
2.1.1 Styremedlemmer	3
2.1.2 Føringer for fondet	3
2.2 Nøkkeltall	4
3 Årets aktiviteter og resultater	5
3.1 Tildelingsramme og vedtatte avsetninger	5
3.2 Utgifter	7
3.3 Tilbakeførte og omdisponerte midler	8
3.4 Fondets ansvar	9
3.5 Vurdering av ordningene	10
3.5.1 Fordeling av fondsmidlene	10
3.5.2 Avtalepartenes avsetninger	11
3.5.3 Fondsstyrets avsetninger	22
4 Styring og kontroll	27
4.1 Overordnet tilstandsvurdering av styring og kontroll	27
4.2 Måloppnåelse	27
4.3 Effektiv ressursbruk	27
4.4 Overholdelse av lover og regler	27
4.5 Internkontroll og oppfølging av prosjekter	28
4.6 Relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon	28
5 Vurdering av fremtidsutsikter	29
5.1 Avtalepartenes avsetninger	29
5.2 Fondsstyrets avsetninger	29
5.3 Fondets økonomi	29
6 Årsregnskap	30
6.1 Ledelseskommentar til årsregnskapet	30
6.1.1 Formål	30
6.1.2 Bekreftelse	30
6.1.3 Vurdering av vesentlige forhold	30
6.1.4 Prinsippnote til årsregnskapet	33
6.2 Oppstilling av bevilgningsrapportering	33
6.3 Fondsregnskap med noter	34

1 Leders beretning

Denne årsrapporten inneholder resultater, vurderinger og regnskap for 2023 sammenholdt med tidligere års regnskap.

Status for fondet per 31. desember 2023 vurderes overordnet som styrket i forhold til status per 31. desember 2022. Bakgrunnen for dette er både et positivt resultat på 9,1 mill. kroner for 2023 (2022: -4,8 mill. kroner), og at 91 prosent av egenkapitalen er bundet i fondets ansvar per 31. desember 2023 mot 99 prosent per 31. desember 2022. Vi bemerker her at ikke mer enn 20,9 mill. kroner (40 prosent av fondets egenkapital) per 31. desember 2023 er bundet i gitte tilsagn eller andre former for inngåtte, bindende avtaler.

I 2023 har RUF-styret behandlet 120 saker. Dette er 16 flere saker enn i 2022. For 2023 utgjorde midlene til fondsstyrets disposisjon 12,5 mill. kroner, det vil si en økning på 5,0 mill. kroner fra 2022. Dette er positivt og har særlig betydning i forhold til fondets evne til å finansiere tiltak innenfor reindriftsanlegg, forskning og utvikling, tap av rein i ulykker samt juridisk og annen bistand i forbindelse med saker som gjelder vern av reindriftens beitearealer.

I 2023 som i 2022 og 2020 var reindriftsnæringen rammet av beitekrise, men krisen i 2023 var mindre omfattende enn krisene i 2022 og 2020. Den mest merkbare effekten for fondet er at 10 prosent av utgiftene i 2023 gjelder utbetalinger i forbindelse med krisen (2022: 50 prosent, 2020: 52 prosent).

Pilotprosjektet for en rådgivningstjeneste i arealsaker og pilotprosjektet for en helsetjeneste for rein ble evaluert i 2023. Konklusjonen fra evalueringene er at pilotprosjektene har vært vellykkede og bør videreføres som permanente tjenester for reindriften. Videre er prosjektet «De åtte årstider» innenfor ordningen lærings- og omsorgsbaserte tjenester godt mottatt av både tilbydere og kjøpere av tjenesten. Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping har deltatt og vært synlige på flere ulike arenaer i 2023. Dette har ført til større interesse for programmet og til at antallet søknader fra aktører som er nye kunder av programmet har økt. Markedsutvalget for reinkjøtt har også vært aktive gjennom året. Vi vil her trekke frem matmessen Umami arena, som var Markedsutvalgets største satsing i 2023 og som var godt besøkt.

Til slutt vil vi takke det nye RUF-styret for et godt samarbeid – sekretariatet og styret har fungert godt sammen også i 2023!

Oslo/Alta, 15. mars 2024

Jørn Rolfsen

Administrerende direktør
Landbruksdirektoratet

2 Introduksjon til virksomheten og nøkkeltall

2.1 Virksomheten og samfunnsoppdraget

Ifølge forskrift for Reindriftens Utviklingsfond § 1-1 skal Reindriftens utviklingsfond (RUF) gjennom bruk av økonomiske virkemidler bidra til å utvikle reindriftnæringen i samsvar med de reindriftpolitiske mål.

RUF er en av postene i reindriftsavtalen mellom Norske Reindriftsamers Landsforbund (NRL) og Staten ved Landbruks- og matdepartementet (LMD). Formål, økonomiske rammer og virkeområde for RUF fastsettes av Landbruks- og matdepartementet i årlige forskrifter med hjemmel i Stortingets vedtak om reindriftsavtalen og statsbudsjettet.

2.1.1 Styremedlemmer

Styret for Reindriftens utviklingsfond består av fire medlemmer. Landbruks- og matdepartementet utpeker leder for styret og i tillegg ett medlem og ett varamedlem. Norske Reindriftsamers Landsforbund utpeker to medlemmer og to varamedlemmer. Siste oppnevning gjelder for perioden 09.02.2023-31.12.2024. For denne perioden har styret følgende sammensetning:

- ✓ Inge Ryan, tidligere fylkesmann i Nord-Trøndelag nå pensjonist, Levanger – leder.
- ✓ Camilla Knutsen, seniorrådgiver, Røros – medlem.
- ✓ Marit Elisabeth Hætta Gaup, reineier, Kautokeino – medlem.
- ✓ Tom Kristian Lifjell, reineier, Mo i Rana – medlem.
- ✓ Jostein Tostrup, seniorrådgiver, Oslo – varamedlem for Knutsen.
- ✓ Berit Marie E. Eira, reineier, Kautokeino – varamedlem for Lifjell.
- ✓ Leif Anders Somby, reineier, Karasjok – varamedlem for Hætta Gaup.

Fondsstyret disponerer en fastsatt andel av Reindriftens utviklingsfonds totale tildeling. Landbruksdirektoratet er sekretariat for Reindriftens utviklingsfond.

2.1.2 Føringer for fondet

Landbruksdirektoratet har i 2023 fått mål, krav og føringer for fondet gjennom:

- ✓ Tildelingsbrev av 30. januar 2023.
- ✓ Supplerende tildelingsbrev av 3. juli 2023.
- ✓ Supplerende tildelingsbrev av 19. desember 2023¹.

---

¹ Tillegg på 2,0 mill. kroner gitt i supplerende tildelingsbrev av 19. desember ble ikke overført til fondet innen årets slutt og er derfor ikke med i regnskapet for 2023, se kapittel 6.3.

2.2 Nøkkeltall

Tabellen under viser nøkkeltall for fondet og for reindriftsnæringen de tre siste årene.

Tabell 1. Nøkkeltall for de tre siste årene.

År	2021	2022	2023
Reindriftsavtalen (kroner)	42 400 000	55 500 000	59 700 000
Overføringer (kroner)	6 393 000	4 506 000	6 957 000
Tillegg/styrking av fondet (kroner)	0	30 000 000	2 000 000 ²
Antall styremøter	8	9	7
Antall saker behandlet i styremøter	83	104	120
Resultat (kroner)	13 120 737	-4 839 118	9 104 955
Egenkapital (kroner)	48 119 833	43 280 716	52 385 671
Ansvar (kroner) ³	35 766 678	42 648 024	47 508 634
Ansvar (andel av egenkapital)	74 %	99 %	91 %
Reintall per 31.03. ⁴	216 208	217 058	215 481
Antall siidaandeler per 31.03. ⁴	539	540	539
Antall reinlag per 31.03. ⁴	4	4	4
Antall personer i siidaandelene per 31.03. ⁴	3 300	3 278	3 291
Antall sommersiidaer per 31.03. ⁴	99	99	99
Totalt antall slaktedyr per 31.03. ⁴	56 184	70 533	64 787

² Tillegg gitt i supplerende tildelingsbrev datert 19. desember ble ikke overført til fondet innen årets slutt og er derfor ikke med i regnskapet for 2023, se kapittel 6.3.

³ Av ansvaret på 47,5 mill. kroner per 31. desember 2023 er 20,9 mill. kroner bundet i gitte tilsagn og andre former for inngåtte, bindende avtaler. Det kan derfor sies at det reelle ansvaret er 20,9 mill. kroner (40 prosent av fondets egenkapital). Vi henviser til kapittel 3.4 for nærmere omtale.

⁴ Kilde Ressursregnskap for reindriftsnæringen. Tall per 31. mars for driftsåret som starter 1. april og avsluttes 31. mars. Totalt antall slaktedyr er summen av dyr slaktet ved slakterier, slakt til privat salg og slakt til eget forbruk i driftsåret.

3 Årets aktiviteter og resultater

3.1 Tildelingsramme og vedtatte avsetninger

Tabellen under viser tildelingsrammen for fondet de tre siste årene. For 2023 var rammen 69,9 mill. kroner, mens den for 2022 var 103,1 mill. kroner. Den høye rammen for 2022 har blant annet sammenheng med at fondet ble styrket med 30,0 mill. kroner i forbindelse med beitekrisen dette året. Det var beitekriser også i 2023, men den var betydelig mindre enn krisen i 2022 og det var ikke behov for å tildele ekstra midler i den forbindelse.

Tabell 2. Tildelingsramme for de tre siste årene.

Tildelingsramme	2021	2022	2023
Vedtatt tildelingsramme	42 400 000	55 500 000	59 700 000
Overføringer til fondet	6 393 000	4 506 000	6 957 000
Fra kapittel 1151 post 75	5 655 000	4 107 000	6 292 000
Fra kapittel 1151 post 79	738 000	399 000	665 000
Øvrige midler	-2 233 000	43 089 000	3 250 000
Tillegg/styrking av fondet ⁵	0	30 000 000	0
Bruk av fondets egenkapital ⁶	-2 233 000	13 089 000	450 000
Omdisponerte midler ⁷	0	0	2 800 000
Sum tildelingsramme	46 560 000	103 095 000	69 907 000

Tildelingsrammen for 2023 består av tildelingen på 59,7 mill. kroner over Reindriftsavtalen 2022/2023, som gjelder for budsjettåret 2023, overføringer på til sammen 7,0 mill. kroner, vedtatt bruk av 0,5 mill. kroner av fondets egenkapital og omdisponerte midler på til sammen 2,8 mill. kroner.

Hele tildelingsrammen på 69,9 mill. kroner er brukt. De største postene er beredskapsfondet (10,6 mill. kroner), reindriftsanlegg (8,3 mill. kroner), Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping, heretter kalt utviklingsprogrammet (8,2 mill. kroner) og reinpramming (5,5 mill. kroner). Oversikt over vedtatte avsetninger innenfor rammen er vist i tabell 3.

⁵ Den 19. desember 2023 ble det gitt et tillegg på 2,0 mill. kroner for å forbedre arealbrukskart og innarbeide distriktsplaner i kartløsningen, men denne tildelingen ble ikke overført til fondet innen 31. desember, og er derfor ikke med her.

⁶ Bruk av fondets egenkapital 2023: avsatt 0,3 mill. kroner til utredning meklings i 2023, fordelt med 0,3 mill. kroner i 2022 mot tilsvarende innsparing i 2023, avsatt henholdsvis 0,4 mill. kroner til arbeidsgruppe klimatilpasning og 0,35 mill. kroner til evaluering av pilotprosjekt for rådgivningstjeneste i arealsaker i 2024 fordelt med til sammen 0,75 mill. kroner i 2023 mot tilsvarende innsparing i 2024.

⁷ Omdisponerte midler 2023: omdisponert fra ordningene fjerning av gammelt gjerdemateriell og juridisk bistand til ivaretagelse av norske reinbeitedistrikters tilgang til beiteområder i Sverige, til frie midler (midler til fondsstyrets disposisjon).

Tabell 3. Vedtatte avsetninger de tre siste årene.

Vedtatte avsetninger	2021	2022	2023
<i>Avtalepartenes avsetninger</i>	<i>41 610 000</i>	<i>95 620 000</i>	<i>57 407 000</i>
Konfliktforebyggende tiltak	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Utviklingsprogrammet	8 200 000	8 200 000	8 200 000
Fagbrevordningen	3 000 000	3 500 000	3 500 000
Markedstiltak	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Tilskudd til føring og flytting	3 460 000	3 840 000	4 100 000
Reinpramming	4 700 000	5 500 000	5 500 000
Lærings- og omsorgsbaserte tjenester	1 930 000	3 000 000	3 000 000
Reindriften arealbrukskart	0	500 000	500 000
Klassifiseringssystem for reinsdyrslakt	500 000	500 000	500 000
Beredskapsfond ⁸	3 000 000	50 900 000	10 600 000
Kostnader beredskapsutvalg	250 000	250 000	500 000
Etablering HMS-tjeneste i reindriften	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Utvikling av register for reinmerker	1 500 000	0	0
Veiledningsmaterieell for reindriftnæringen	1 600 000	0	0
Beredskapsseminar for reindriftnæringen	400 000	0	0
Pilotprosjekt rådgivningstjeneste i arealsaker	500 000	3 000 000	3 000 000
Pilotprosjekt helsetjeneste for rein	0	2 000 000	2 000 000
Arbeidstidsundersøkelse	200 000	0	0
Utredning tiltak som sikrer rekruttering og generasjonsovergang	400 000	0	0
Strategier og tiltak for klimatilpasning i reindriften	200 000	0	0
Sikre norsk reindrift tilgang til beiteområder i Sverige	470 000	1 530 000	0
Prosjekt mot hets og rasisme ⁹	0	800 000	800 000
Saksbehandlingssystem og nye nettsider NRL	0	500 000	0
Utredning mekling ¹⁰	0	300 000	0
Utredning reindrifbasert reiseliv	0	0	600 000
Fagsystem reindrift	0	0	1 500 000
Forskningsprosjekt motstandsdyktighet mot CWD ¹¹	0	0	1 057 000
Arbeidsgruppe klimatilpasning ¹²	0	0	400 000
Evaluerer pilotprosjekt rådgivningstjeneste arealsaker ¹³	0	0	350 000
Frakttilskudd	2 500 000	2 500 000	2 500 000
Tilskudd til rapportering	300 000	300 000	300 000
<i>Fondsstyrets avsetninger¹⁴</i>	<i>4 950 000</i>	<i>7 475 000</i>	<i>12 500 000</i>
Forskning og utvikling	515 000	600 000	380 000
Kvinnerettede tiltak	170 000	100 000	140 000
Feltbarnehager	60 000	60 000	60 000
Transport	598 000	875 000	100 000
Reindriftnanlegg	1 036 000	2 260 000	8 300 000
Refusjon kursutgifter	70 000	90 000	90 000
Fjerning av gammelt gjerdematerieell	0	0	300 000
Administrasjon RUF-styret	100 000	100 000	130 000
Økonomisk utvalg	400 000	400 000	420 000
Tap av rein	0	1 830 000	230 000
Tilrettelegging for utøvere med nedsatt funksjonsevne	0	0	200 000
Juridisk bistand	513 000	170 000	830 000
Diverse ¹⁵	1 488 000	990 000	1 320 000
Sum vedtatte avsetninger	46 560 000	103 095 000	69 907 000

⁸ Beredskapsfond 2023: 5,5 mill. kroner avsatt i avtalen 2022/2023 og 5,1 mill. kroner av mindreforbruk fra 2022 på kapittel 1151 postene 75 og 79 overført til beredskapsfondet, se supplerende tildelingsbrev datert 3. juli 2023 punkt 2.2.

⁹ Hets og rasisme 2023: 0,8 mill. kroner av mindreforbruk fra 2022 på kapittel 1151 postene 75 og 79 overført til dette prosjektet, se supplerende tildelingsbrev datert 3. juli 2023 punkt 2.2.

¹⁰ Utredning mekling 2023: avsatt 0,3 mill. kroner i avtalen 2022/2023 fordelt med 0,3 mill. kroner i 2022 og 0 kroner i 2023.

¹¹ Motstandsdyktighet mot CWD 2023: 1,1 mill. kroner av mindreforbruk fra 2022 på kapittel 1151 postene 75 og 79 overført til dette prosjektet, se supplerende tildelingsbrev datert 3. juli 2023 punkt 2.2.

¹² Arbeidsgruppe klimatilpasning 2023: avsatt 0,4 mill. kroner i avtalen 2023/2024, fordelt med 0,4 mill. kroner i 2023 og 0 kroner i 2024.

¹³ Evaluerer pilotprosjekt rådgivningstjeneste i arealsaker 2023: avsatt 0,35 mill. kroner i avtalen 2023/2024, fordelt med 0,35 mill. kroner i 2023 og 0 kroner i 2024.

¹⁴ Fondsstyrets avsetninger 2023: avsatt 9,7 mill. kroner i frie midler over avtalen 2022/2023 og 2,8 mill. kroner av omdisponerte midler fra ordningene fjerning av gammelt gjerdematerieell og juridisk bistand til ivaretagelse av norske reinbeitedistrikters tilgang til beiteområder i Sverige, se Sluttprotokoll fra forhandlingene om Reindriftsavtalen 2023/2024 punkt 2.2.

¹⁵ Diverse 2023: etablering av ressurscenter (550 000 kroner), opprettelse av fond (200 000 kroner), bokutgivelse (150 000 kroner), etablering av verddesenter (100 000 kroner), kursvirksomhet (92 000 kroner), produksjon og utgivelse av bok (75 000 kroner), Ivomec-kurs for reindrifselever (56 100 kroner) og klassifiseringssystem for reinkjøtt (51 808 kroner). Mindreforbruket på 45 092 kroner er en del av de tilbakeførte midlene på posten diverse, se kapittel 3.3.

3.2 Utgifter

Utgiftene i 2023 utgjør 59,8 mill. kroner, og gjelder utbetalinger av gitte tilsagn og andre former for inngåtte, bindende avtaler fra 2023 og tidligere år. De største postene er utviklingsprogrammet (7,7 mill. kroner), reinpramming (6,4 mill. kroner) og beredskapsfondet (6,2 mill. kroner). Utbetalingene fra beredskapsfondet gjelder beitekrisen 2023.

Tabell 4. Utgifter de tre siste årene.

Utgifter	2021	2022	2023
Avtalepartenes avsetninger	32 691 013	88 939 771	50 722 147
Konfliktforebyggende tiltak ¹⁶	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Utviklingsprogrammet	7 500 000	7 100 000	7 700 000
Fagbrevordningen	3 000 000	3 500 000	3 500 000
Markedstiltak	4 286 644	4 285 104	3 976 343
Tilskudd til føring og flytting	3 978 019	3 182 700	4 090 000
Reinpramming	4 846 522	5 628 622	6 400 029
Lærings- og omsorgsbaserte tjenester	1 030 000	1 481 160	2 292 866
Reindriften arealbrukskart	81 689	525 065	278 910
Infrastrukturiltak for økt slakting av rein	0	425 500	0
Fjerning av gammelt gjerdemateriell	120 800	162 987	0
Reindriftsfaglig medvirkning	0	75 571	20 844
Klassifiseringssystem for reinsdyrslakt	1 000 000	541 626	25 903
Beredskapsfond	1 517 697	47 813 474	6 205 737
Kostnader beredskapsutvalg	136 295	66 345	809 706
HMS-tjeneste i reindriften	1 000 000	2 000 000	3 000 000
Sikre norsk reindrift tilgang til beiteområder i Sverige	307 338	161 413	0
Trollheimensaken	0	348 328	251 672
Veiledningsmaterieell for reindriftnæringen	566 099	767 519	0
Arbeidstidsundersøkelse	200 000	0	0
Utredning tiltak som sikrer rekruttering og generasjonsoverganger	400 000	0	0
Rådgivningstjeneste i arealsaker	0	3 500 000	3 000 000
Helsetjeneste for rein	0	2 000 000	2 000 000
Evaluerer rådgivningstjeneste i arealsaker	0	0	350 000
Strategier og tiltak for klimatilpasning	0	200 000	0
Etablering saksbehandlingssystem og nye nettsider NRL	0	205 291	112 332
Utvikling register for reinmerker	0	1 500 000	0
Digitalisering av reindriftsforvaltningen	0	0	1 500 000
Prosjekt mot hets og rasisme	0	0	800 000
Utredning mekling	0	250 363	0
Utredning reindriftsbasert reiseliv	0	0	600 000
Arbeidsgruppe klimatilpasning	0	0	380 798
Frakttilskudd	1 086 540	1 545 680	1 712 440
Tilskudd til rapportering	133 372	173 024	214 567
Fondsstyrets avsetninger	3 350 797	6 808 533	9 091 396
Forskning og utvikling	0	237 249	500 000
Kvinnerettede tiltak	275 672	69 973	217 949
Feltbarnehager	49 800	41 000	3 000
Transport	354 812	518 904	392 000
Reindriftsanlegg	976 786	2 656 289	4 428 636
Refusjon kursutgifter	64 032	70 439	70 114
Fjerning av gammelt gjerdemateriell	0	0	281 835
Administrasjon RUF-styret	60 658	55 908	126 130
Økonomisk utvalg	375 799	401 475	369 978
Tap av rein	0	1 828 367	225 050
Juridisk bistand	512 750	219 150	468 000
Diverse ¹⁷	680 488	709 780	2 008 704
Sum utgifter	36 041 809	95 748 304	59 813 543

¹⁶Konfliktforebyggende tiltak: beløpene som er oppgitt her gjelder avsetningene over reindriftsavtalen som er overført fra RUF til LUF slik at midlene over reindriftsavtalen og jordbruksavtalen ligger samlet der. Vi henviser til kapittel 3.5.2.1 for nærmere omtale av ordningen, herunder hvor mye som er utbetalt i 2023.

¹⁷Diverse 2023: ressurs- og rådgivningstjenester (875 000 kroner), evaluering av reinbeitedistrikt (403 750 kroner), opprettelse av fond (200 000 kroner), genanalyser (180 000 kroner), bokutgivelse (150 000 kroner), etablering verddesenter (50 000 kroner), kurs i bruk og vedlikehold av boltepistol (46 000 kroner), bok om kvinner i reindrifta (35 000 kroner), Ivomec-kurs for reindrifitselever (28 050 kroner), klassifiseringssystem for reinkjøtt (25 904 kroner) og bok om naturressursnæringer (15 000 kroner).

3.3 Tilbakeførte og omdisponerte midler

Tabellen under gir en oversikt over ubrukte midler som er tilbakeført til fondet. Med «tilbakeført» menes at bindingen/øremerkingen til den aktuelle avsetningen eller ordningen er inndratt fordi midlene ikke er brukt. I 2023 utgjør de tilbakeførte midlene til sammen 2,9 mill. kroner. De største postene her er lærings- og omsorgsbaserte tjenester (1,2 mill. kroner) og reindriftsanlegg (0,6 mill. kroner).

Tabell 5. Tilbakeførte midler de tre siste årene.

Tilbakeførte midler	2021	2022	2023
<i>Avtalepartenes avsetninger</i>	131 500	543 840	1 404 992
Infrastrukturiltak for økt slakting	131 500	0	0
Reindriftsfaglig medvirkning i regional forvaltning	0	0	148 222
Utredning mekling	0	0	49 637
Lærings- og omsorgsbaserte tjenester	0	543 840	1 207 134
<i>Fondsstyrets og administrative avsetninger</i>	269 858	229 841	1 490 421
Forskning og utvikling	20 000	34 751	0
Kvinnerettede tiltak	50 915	2 755	45 245
Reindriftsanlegg ¹⁸	8 703	4 829	628 191
Gjeterhytter	0	0	37 500
Fjerning av gammelt gjerdemateriell ¹⁶	0	0	18 165
Refusjon kursutgifter ¹⁶	5 968	19 561	19 886
Administrasjon RUF-styret ¹⁶	39 343	44 092	3 870
Økonomisk utvalg ¹⁶	24 201	-1 475	50 022
Feltbarnehager ¹⁶	19 200	19 000	57 000
Transport av rein ¹⁶	654	1 230	96 500
Tap av rein ¹⁶	0	1 633	4 950
Juridisk bistand ¹⁶	250	1 850	8 000
Tilrettelegging utøvere med nedsatt funksjonsevne ¹⁶	0	0	200 000
Diverse ¹⁶	100 625	101 615	321 092
Sum tilbakeførte midler	401 358	773 681	2 895 413

Tabellen under gir en oversikt over omdisponerte midler. I 2023 er til sammen 2,8 mill. kroner omdisponert fra ordningene fjerning av gammelt gjerdemateriell og tilrettelegging for tilgang til beiteområder i Sverige til frie midler, det vil si midler til fondsstyrets disposisjon.

Tabell 6. Omdisponerte midler de tre siste årene.

Omdisponerte midler	2021	2022	2023
<i>Avtalepartenes avsetninger</i>	0	0	0
Klassifiseringssystem for reinkjøtt	0	0	0
Optisk lengdemåling av rein	0	0	0
Lærings- og omsorgsbaserte tjenester	0	-1 633 146	0
Distriktsplaner Nordland og Troms	0	-52 537	0
Forprosjekt metoder for reintelling	0	-287 597	0
Fjerning av gammelt gjerdemateriell	0	-2 000 000	-1 287 659
Beredskapsfond	0	3 973 280	0
Tilrettelegging for tilgang til beiteområder i Sverige	0	0	-1 531 250
Frie midler	0	0	2 818 909
Sum omdisponerte midler	0	0	0

¹⁸2023: hele eller en del av beløpet gjelder tilbakeførsel av ubenyttede budsjettmidler.

3.4 Fondets ansvar

Tabellen under gir en oversikt over fondets ansvar per 31. desember. Med ansvar menes det som er vedtatt, men foreløpig ikke utbetalt, tilbakeført eller omdisponert på de ulike ordningene¹⁹. For 2023 er det også tatt med en kolonne lengst ute til høyre som viser hvor mye av ansvaret på den enkelte ordning som er bundet i gitte tilsagn eller andre former for inngåtte, bindende avtaler. Når det gjelder fondsstyrets avsetninger, er hele ansvaret bundet i gitte tilsagn. For avtalepartenes avsetninger handler det derimot mer om at midlene er øremerket til den enkelte ordning enn til gitte, konkrete tilsagn innenfor den enkelte ordning. Her vil det derfor være mulig både å tilbakeføre og omdisponere midler. Det kan derfor sies at det er kolonnen lengst ute til høyre som viser det reelle ansvaret for fondet.

Tabell 7. Ansvar per 31. desember de tre siste årene.

Ansvar	2021	2022	2023	
<i>Avtalepartenes avsetninger</i>	28 268 972	34 713 693	37 656 120	11 031 831
Utviklingsprogrammet	8 150 000	9 250 000	9 750 000	3 500 402
Markedstiltak	3 022 391	3 737 287	4 760 944	3 788 610
Tilskudd til føring og flytting	4 293	661 593	671 593	495 000
Reinpramming	211 999	391 708	-23 553	-23 553
Lærings- og omsorgsbaserte tjenester	1 633 146	975 000	475 000	475 000
Reindriftens arealbrukskart	159 819	134 754	355 843	0
Infrastrukturiltak for økt slaktning av rein	425 500	0	0	0
Forprosjekt knyttet til metoder for reintelling	287 597	0	0	0
Fjerning av gammelt gjerdemateriell	3 450 646	1 287 659	0	0
Reindriftsfaglig medvirkning	244 637	169 066	0	0
Trollheimensaken	600 000	251 672	0	0
Tilrettelegging distriktsplaner Nordland og Troms	52 537	0	0	0
Klassifiseringssystem for reinsdyrslakt	754 119	712 493	1 186 590	0
Beredskapsfond	2 589 137	9 648 944	14 043 207	73 848
Kostnader beredskapsutvalg	113 706	297 361	-12 438	-12 435
Etablering av HMS-tjeneste i reindriften	1 000 000	1 000 000	0	0
Utvikling av register for reinmerker	1 500 000	0	0	0
Veiledningsmaterieell for reindriftsnæringen	1 033 901	266 382	266 382	266 382
Beredskapsseminar for reindriftsnæringen	400 000	400 000	400 000	400 000
Rådgivningstjeneste i arealsaker	500 000	0	0	0
Strategier og tiltak for klimatilpasning i reindriften	200 000	0	0	0
Sikre norsk reindrift tilgang til beiteområder i Sverige	162 663	1 531 250	0	0
Saksbehandlingssystem og nye nettsider NRL	0	294 709	182 378	182 378
Prosjekt mot hets og rasisme	0	800 000	800 000	800 000
Utredning mekling	0	49 637	0	0
Arbeidsgruppe klimatilpasning	0	0	19 202	19 202
Motstandsdyktighet mot CWD	0	0	1 057 000	1 057 000
Frakttilskudd	1 600 380	2 554 700	3 342 260	0
Tilskudd til rapportering	172 504	299 480	381 713	0
<i>Fondsstyrets avsetninger</i>	7 497 706	7 934 332	9 852 515	9 852 515
Forskning og utvikling	1 012 000	1 340 000	1 220 000	1 220 000
Kvinnerettete tiltak	278 434	305 706	182 512	182 512
Feltbarnehager	0	0	208 900	208 900
Transport	242 534	597 400	75 000	75 000
Gjeterhytter	112 500	112 500	0	0
Reindriftsanlegg	4 202 401	3 801 283	7 044 456	7 044 456
Juridisk bistand	104 000	53 000	407 000	407 000
Diverse ²⁰	1 545 837	1 724 443	714 647	714 647
Sum ansvar	35 766 678	42 648 024	47 508 634	20 884 346
Egenkapital	48 119 833	43 280 716	52 385 671	52 385 671
Ansvar andel av egenkapital	74 %	99 %	91 %	40 %

¹⁹Når det gjelder reinpramming, er innbetalt prammeavgift en del av det som er tildelt/avsatt. For denne ordningen inngår derfor innbetalt prammeavgift i beregningen av ansvar.

²⁰Diverse 2023: ressurs- og rådgivningstjenester Ovddos AS (275 000 kroner), planfaglig ressurs Snåsa kommune (100 000 kroner), faglig utvikling (75 000 kroner), salgshenger (71 000 kroner), etablering verddesenter (50 000 kroner), kurs i bruk og vedlikehold av boltepestol (46 000 kroner), Ivomec-kurs for reindriftselever (28 050 kroner), klassifiseringssystem for reinkjøtt (25 904 kroner), dokumentasjon av reindriftens tidligere bruk av distriktene i Troms (23 000 kroner) og flåte for frakt av rein (20 693 kroner).

Per 31. desember 2023 utgjør fondets ansvar 47,5 mill. kroner, det vil si 91 prosent av fondets egenkapital (31. desember 2022: ansvar 42,6 mill. kroner, 99 prosent av fondets egenkapital). Av det totale ansvaret er 20,9 mill. kroner (40 prosent av fondets egenkapital) bundet i gitte tilsagn eller andre former for inngåtte, bindende avtaler. Så lenge avtalepartenes øremerkede avsetninger ikke er utbetalt, tilbakeført eller omdisponert er de fortsatt en forpliktelse for fondet. Vi har derfor lagt til grunn hele restsaldoen per 31. desember for de ulike ordningene ved beregning av ansvar.

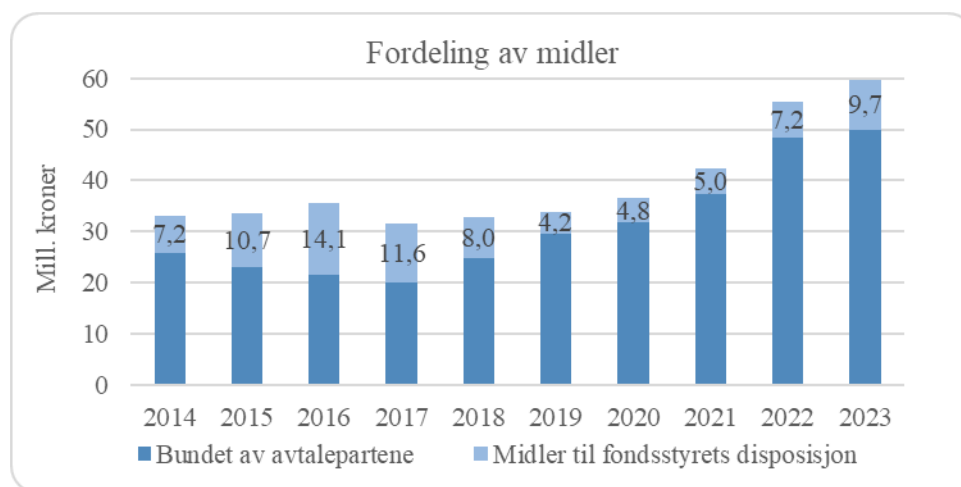
3.5 Vurdering av ordningene

Grunnlag for vurderingene er den økonomiske situasjonen per 31. desember 2023 og utviklingen i den siste tiårsperioden. Innledningsvis ser vi på fordelingen av midler mellom avtalepartenes avsetninger og midler til fondsstyrets disposisjon. Deretter ser vi nærmere på ordninger som sorterer under henholdsvis avtalepartenes og fondsstyrets avsetninger.

Ordninger som det er vedtatt avsetninger til i 2023 omtales nærmere. Hovedfokus her er generell informasjon om den enkelte ordning, herunder formål, hvem som administrerer den, hvem som kan søke og det viktigste som har skjedd i 2023.

3.5.1 Fordeling av fondsmidlene

Figuren under viser utviklingen når det gjelder fordeling av fondsmidlene over reindriftsavtalen i den siste tiårsperioden.

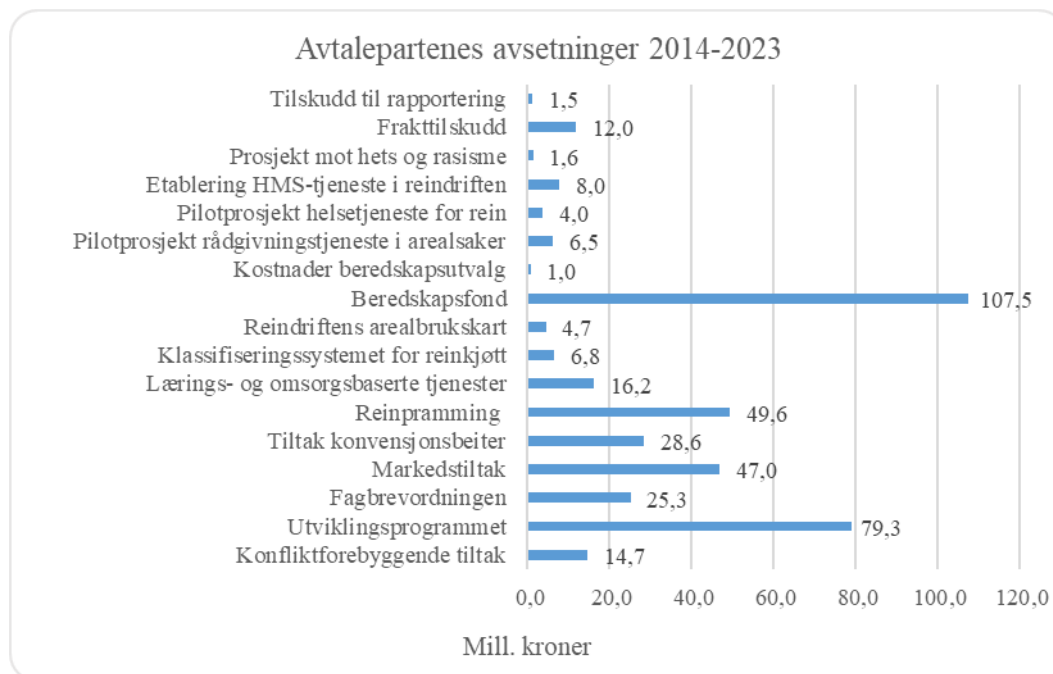

Figur 1. Fordeling av fondsmidler over reindriftsavtalen i den siste tiårsperioden.

Det går frem av figuren at beløp og andel av fondsmidlene til styrets disposisjon har variert i perioden, og at andelen er betydelig redusert fra toppåret 2016 med 14,1 mill. kroner (39 prosent) til 4,23 mill. kroner (12 prosent) i 2019. Fra 2019 til 2023 økte avsetningen til fondsstyrets disposisjon fra 4,23 mill. kroner (12 prosent) til 9,7 mill. kroner (16 prosent). Vi gjør oppmerksom på at figuren viser fordelingen av midler over *reindriftsavtalen* for de ulike budsjettårene. Eventuelle overførte midler, tilleggsmidler, tilbakeførte midler eller omdisponerte midler i løpet av de enkelte årene er ikke med her. Medregnet slike tillegg, utgjorde midlene til fondsstyrets disposisjon 12,5 mill. kroner (18 prosent) av de totale fondsmidlene i 2023.

3.5.2 Avtalepartenes avsetninger

Figuren under viser en oversikt over avtalepartenes avsetninger i den siste tiårsperioden. Vi gjør oppmerksom på at kun ordninger som det er vedtatt avsetninger til de to siste årene eller mer i løpet av den siste tiårsperioden er med.

Figur 2. Avtalepartenes avsetninger i den siste tiårsperioden.

Det går frem av figuren at beredskapsfond er den ordningen som det er avsatt klart mest til i løpet av den siste tiårsperioden (107,5 mill. kroner). Ordningen kom inn på fondet i 2019 og den totale avsetningen omfatter avsetningene over reindriftsavtalen, tillegg vedtatt av Stortinget, overføringer og bruk av fondets egenkapital i forbindelse med beitekrisene i 2020, 2022 og 2023. Etter beredskapsfondet følger utviklingsprogrammet (79,3 mill. kroner). Avtalepartene har også avsatt betydelige midler til reinpramming (49,6 mill. kroner) og markedstiltak (47,0 mill. kroner).

3.5.2.1 Konfliktforebyggende tiltak

Formålet med tilskudd til konfliktforebyggende tiltak er å redusere konflikter mellom reindrift og jordbruk, i tillegg til konflikter mellom reindrift og andre berørte parter. Det er Statsforvalteren i Trøndelag som administrerer ordningen. Landbruks- og matdepartementet er klageorgan.

De som kan søke om tilskudd etter denne ordningen er reindriften ved reinbeitedistrikt eller siida på den ene siden og enten øvrig landbruk eller annen berørt part på den andre siden. Det er et vilkår for å motta tilskudd at partene er enige om det aktuelle tiltaket.

Primært gis tilskudd til bygging av gjerder som verner innmarksareal, kulturbeite, plantefelt og bebygde områder. Under spesielle forhold kan det gis tilskudd til andre tiltak som virker konfliktdepende. Det er blant annet gitt tilskudd til prosjekter knyttet til økt dialog mellom partene. Det er i tillegg åpnet for at det kan gis tilskudd etter denne ordningen for vedlikehold av gjerder som får godkjent sluttrapport fra og med 2023. Slik søknad kan sendes første gang fem år etter at sluttrapport for prosjektet er godkjent, det vil si at de første søknadene om

tilskudd til vedlikehold av gjerder forventes å komme i 2028. Det er et vilkår for tilskudd til vedlikehold at gjerdet er i bruk, er løpende vedlikeholdt, i god stand og har fungert etter hensikten.

I 2023 er det gitt tilskudd til sju ulike tiltak. Samlet vedtakssum er 4,2 mill. kroner, inklusive 0,1 mill. kroner til statsforvalteren for administrasjon av ordningen. Til tross for endringer i ordningen og økte tilskuddssatser, melder statsforvalteren at det fortsatt kommer inn få søknader om tilskudd. Det er fortsatt behov for å orientere om ordningen, særlig opp mot kommunal landbruksforvaltning, og det må settes av tid og ressurser til prosessarbeid lokalt for å få på plass avtaler mellom reindriften og jordbruksforetaket samt grunneiere.

3.5.2.2 Utviklingsprogrammet

Programmet som nå heter Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping, ble etablert under navnet Verdiskapingsprogrammet for reindrift. Formålet med reindriftssiden av ordningen er å oppnå en større verdiskaping innen produksjon, kommersialisering og salg av reinkjøtt samt biprodukter fra rein. Innovasjon Norge administrerer ordningen, og i de årlige avsetningene inngår midler til administrasjon.

De som kan søke om tilskudd etter denne ordningen er:

- ✓ Foredlingsbedrifter eid av reineiere med hovedmål å utvikle matspesialiteter basert på reinkjøtt.
- ✓ Reineiere som samarbeider med foredlingsbedrifter der råvarene går til produksjon av matspesialiteter.
- ✓ Foredlingsbedrifter og forpliktende produsentsammenslutninger med hovedmål å utvikle matspesialiteter basert på reinkjøtt.
- ✓ Reineiere som ønsker å starte eller utvikle virksomhet knyttet til bruk av reinens biprodukter.
- ✓ Reineiere som ønsker å starte eller utvikle virksomhet knyttet til reiseliv hvor mat er sentralt.

Utgangspunktet er at finansieringen skal komme reindriftsutøverne til gode. Det betyr at støtte til videreforedlingsbedrifter skal ha en økonomisk effekt for reindriften enten i form av økt pris eller økt salgsvolum. I særskilte tilfeller kan det også gis støtte til nyetableringer.

I 2023 har programmet finansiert deltakelse fra og oppfølging av ulike bedrifter i samarbeid med Markedsutvalget for reinkjøtt, blant annet i forbindelse med Umami arena og Reinkjøttkonferansen, oppfølging av slakterier og foredlingsbedrifter samt mobilisering av reieiere som ønsker å utvikle nye næringer med utgangspunkt i reindriftens ressurser. Videre er det gjennomført møter med alle de større slakteriene og foredlingsanleggene. Dette har gitt innblikk i status, muligheter og utfordringer. Innovasjon Norge har også deltatt i flere andre fora: på møter, seminarer og ute i reingjerder. Deltakelsen har ført til større interesse for hva Utviklingsprogrammet kan bidra med, slik at søknader fra nye kunder av programmet har økt i løpet av 2023. Det er gitt 17 tilsagn til bedrifter og prosjekter tilknyttet reindriften over Utviklingsprogrammet i 2023. Total vedtakssum for disse tilsagnene er 6,2 mill. kroner. To søknader fra 2023 er ikke ferdigbehandlet, og det er dialog med 35 bedrifter som har signalisert at de vil søke i løpet av 2024.

3.5.2.3 Fagbrevordningen

Formålet med fagbrevordningen er å utdanne ungdom til dyktige fagarbeidere i reindrift, samt videreutdanne lærebedrifter med sikte på å oppnå fagbrev og kompetansebevis etter fagopplæringsloven. Ordningen administreres av Opplæringskontoret i reindrift og duodji (OKRD), som er lokalisert i Kautokeino. Avsetningen dekker lønnstilskudd for lærlinger i reindriftsfaget, samt en andel av lønnskostnadene og de øvrige driftskostnadene til OKRD.

Det er mulig å søke om lærlingplass med lønnstilskudd. Lønnstilskudd innvilges for to år. Vilkårene for lønnstilskudd er:

- ✓ Lærlingen eier rein i eget merke.
- ✓ Lærlingen har bestått med karakter i programfag i Kunnskapsløftet.
- ✓ Lærlingeplasser skal fordeles likt mellom kvinner og menn.
- ✓ OKRD skal sikre en geografisk fordeling av lærlingetilskuddet.

Om det er flere søkere enn OKRD har budsjettert med, foretas en utvelgelse av kandidater. Ved utvelgelsen har det blant annet betydning om lærlingen er leder av siidaandel, ektefelle/samboer eller barn av siidaandelsleder eller søsken eller barn av søsken til siidaandelsleder eller ungdom med praksis fra reinlagene. Det har også betydning hvor i landet lærlingen holder til, og hvilket kjønn lærlingen har. Distrikter hvor det er behov for rekruttering prioriteres, det samme gjelder distrikter som ikke har hatt lærlinger tidligere, eller som ikke har hatt lærlinger de siste årene. Som et ledd i arbeidet med å styrke kvinnenens stilling i reindriften, prioriteres kvinner blant kommende lærlinger og instruktører. Det gis ikke lønnstilskudd til lærlinger som har annet heltidsyrke eller heltidsstudie ved siden av fagopplæringen i reindrift.

I 2023 var det 34 lærlinger i reindriftsfaget (7 kvinner og 27 menn), hvorav 22 med lønnstilskudd. Til sammenligning var det 34 lærlinger i reindriftsfaget (9 kvinner og 25 menn), hvorav 19 med lønnstilskudd i 2022.

3.5.2.4 Markedstiltak

Midlene til markedstiltak tildeles Markedsutvalget for reinkjøtt. Utvalget består av fem representanter fra henholdsvis NRL, Private reinslakteriers landsforbund (PRL) og LMD. Markedsutvalgets hovedoppgave er å sikre norsk reinkjøtt positiv oppmerksomhet og kjøpsutløsende adferd hos sluttbruker. I tillegg skal utvalget ta på seg formidling av markedsrelevante problemstillinger til andre aktører. Markedsutvalget benytter Opplysningskontoret for egg og kjøtt/Matprat som strategisk samarbeidspartner for gjennomføring av valgte markedsaktiviteter.

Formålet med ordningen er å skape positiv oppmerksomhet og spre generell informasjon om reindriften og reinkjøtt i markedet.

Det kan ikke søkes om midler etter denne ordningen. Markedsutvalget styrer bruken av midlene på grunnlag av føringer fra avtalepartene og den vedtatte strategiske planen for utvalgets arbeid.

Matmessen Umami arena 2023, som i hovedsak henvender seg til hotell/restaurant/cateringmarkedet, var Markedsutvalgets største satsing i 2023. Messen gikk av stabelen i februar. Her deltok Markedsutvalget med en stand som inneholdt restaurant med plass til 56 gjester. I tillegg var fire reinkjøttbedrifter med som medutstillere. I mars 2023 var

Markedsutvalget, sammen med Innovasjon Norge, med på å delfinansiere et arrangement matfestivalen SMAK hadde under Finnmarksløpet. Arrangementet ønsket i all hovedsak å fremme reinkjøtt og nordnorsk mat. Innovasjon Norge, med bistand fra Markedsutvalget, arrangerte i mai Reinkjøttkonferanse i Tromsø. Markedsutvalgets leder og sekretariatet deltok på landsmøtet til Norske Reindriftsamers Landsforbund (NRL) i Kautokeino i juni. I 2022 var Markedsutvalget med på å finansiere to episoder av «En bit av Norge» som handlet om matkultur og tradisjonelle retter med reinkjøtt. Episodene ble vist på TV2 i juli og august 2023. Markedsutvalget arrangerte i oktober et møte mellom reindriftsungdom, unge bønder og bygdeungdom i Byrkije reinbeitedistrikt på bakgrunn av oppdrag i Reindriftsavtalen 2023/2024. Her fikk ungdommene utvekslet erfaringer og snakket om felles utfordringer. I tillegg fikk ungdommene fra Norges bygdeungdomslag prøvd seg på praktisk reindrift. Matprat har gjennomført planlagte kampanjer i 2023 i forbindelse med Samefolkets dag, påske, høst og jul. Kampanjene var synlige i alle MatPrat sine kanaler, samt i sponsede digitale annonser.

3.5.2.5 Tilskudd til fôring og flytting

Ordningen gjelder tilskudd til utgifter ved fôring, flytting og andre nødvendige tiltak som følge av manglende konvensjon mellom Norge og Sverige om reinbeite. Tilskudd kan innvilges dersom reineiere er forhindret fra å bruke sine tradisjonelle vinterbeiteområder i Sverige, eller har merutgifter som følge av at de velger å benytte sine tradisjonelle vinterbeiteområder i Sverige.

Formålet med ordningen er å kompensere norske reineiere for merutgifter som skyldes at reinbeitekonvensjonen av 1972 mellom Norge og Sverige er opphevet og ikke erstattet av en ny konvensjon.

De som kan søke om tilskudd etter denne ordningen er reinbeitedistrikter, siidaer, siidaandeler og reineiere som er forhindret fra å bruke sine tradisjonelle beiteområder i Sverige. Dette gjelder reinbeitedistrikter som var omfattet av 1972-konvensjonen. Tabell 8 viser hvilke reinbeitedistrikter og hvor mange rein dette gjelder.

Tabell 8. Oversikt over berørte reinbeitedistrikter og antall rein tillatt på beite i Sverige etter 1972-konvensjonen.

Reinbeitedistrikt	Beiteområde i Sverige	Reintall tillatt på beite i Sverige
Helligskogen	Mauno	1 100
Hjertind/Altevatn	Jalkis Vuoskoaive	1 500
Gielas	Njuorojavre/Pätsajäkel	1 500
<i>Troms reinbeiteområde</i>		<i>4 100</i>
Byrkije	Meselefors	1 500
Saltfjellet	Storsund	1 500
Ildgruben	Ramsele	1 000
Balvatn	Älvsbyn	1 000
<i>Nordland reinbeiteområde</i>		<i>5 000</i>
Totalt		9 100

I 2023 er det utbetalt tilskudd til alle de sju aktuelle reinbeitedistriktene. Søknadsfristen for ordningen er 31. mars. Det varierer hvem som søker og får utbetalt tilskudd henholdsvis før og etter nyttår, slik at utbetalingene varierer noe mellom år.

3.5.2.6 Reinpramming

Ordningen med pramming av rein gjelder transport av rein med offentlig godkjent fartøy til og fra sommerbeiteområder i Nord-Troms og Finnmark. Ordningen administreres delvis av Statsforvalteren i Troms og Finnmark og delvis av transportøren. Statsforvalteren i Troms og Finnmark behandler søknader om prammeplass og fastsetter seilingsplan. Transportøren har kontakt med siidaandelene som er tildelt prammeplass før og under transporten.

Formålet med ordningen er å regulere transporten av rein til og fra sommerbeiter i Nord-Troms og Finnmark.

De som kan søke om prammeplass er siidaandeler som i henhold til godkjente bruksregler har beiterett i Nord-Troms og Finnmark, og som har et faktisk og geografisk behov for pramming. Det må være nødvendig infrastruktur på opplastingssted som ivaretar dyrevelferden. Søknadsfristen er 15. januar for vårprammingen og 15. juni for høstprammingen.

Prammingen i 2023 ble gjennomført med utgangspunkt i avtale med transportøren 2 Marine AS. Totalt antall prammedøgn for året var 34, fordelt mellom 16 døgn for vårprammingen og 16 døgn for høstprammingen. For høstens pramming ble det gjort et opphold med seks døgn før og ti døgn etter brunst. Oppholdet gir en mer fleksibel løsning for siidaandelene. Vi legger opp til tilsvarende opphold også ved fremtidige pramminger om høsten. Vi gjør oppmerksom på at det var utfordringer med å få transportert rein fra alle siidaandelene som hadde fått tildelt prammeplass høsten 2023, slik at vi ser at det for fremtiden er hensiktsmessig å sette av flere prammedøgn i buffer mot uforutsette forhold.

De som blir tildelt prammeplass, må betale en prammeavgift på 30 kroner per rein som prammes. Prammeavgiften går til å dekke buffer for ekstra prammedøgn i forbindelse med dårlig vær og andre uforutsette forhold.

3.5.2.7 Lærings- og omsorgsbaserte tjenester

Ordningen Lærings- og omsorgsbaserte tjenester («Ut på vidda») administreres av Statsforvalteren i Troms og Finnmark, og i de årlige avsetningene inngår midler til administrasjon.

Formålet med ordningen er å etablere en tilleggsnæring i reindriften som er lønnsom for reindriftsfamiliene. Videre er det et mål å etablere godt tilrettelagte tjenester som holder høy kvalitet og som etterspørres av kjøpere. I tillegg er det viktig at tilbudet gir personlig utvikling for brukerne gjennom læring, mestring og sosialt fellesskap, samt bidrar til økt forståelse og kunnskaper om reindriften, samisk kultur, historie og tradisjoner.

Avsetningen finansierer prosjektet «Reindriftsåret – de åtte årstider i reindriften». Prosjektet er godt mottatt av både tilbydere og kjøpere av tjenesten. Prosjektet går ut på å inngå avtale med inviterte kommuner som er interessert i å motta «Ut på vidda»-tjenester. Aktuelle kommuner velger skoler, som igjen velger hvilke klassetrinn de ønsker å gi et «Ut på vidda»-aktivitetstilbud. Tilskuddet skal dekke 70 prosent av kommunenes kostnader knyttet til tjenester levert og fakturert av godkjente tilbydere. Kommunens egenandel blir da 30 prosent. Det er inngått avtale med kommunene Alta, Lyngen, Grane, Trondheim og Oslo.

Per 31. desember var det 20 godkjente tilbydere av «Ut på vidda»-tjenester og ytterligere tre under godkjenning. Disse er geografisk fordelt med 14 i Finnmark, fire i Troms, fire i Nordland og en i Trøndelag.

3.5.2.8 Reindriftens arealbrukskart

Avsetningen administreres av Landbruksdirektoratet. Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) forvalter reindriftskartene og kartene er tilrettelagt i innsynsløsningen Kilden.

Formålet med ordningen er å synliggjøre reindriftens arealbruk i det offentlige kartgrunnlaget. Kartene skal være dynamiske og vise den til enhver tid gjeldende arealbruken. Reinbeitedistriktene skal selv sørge for ajourhold av kartdata, og statsforvalteren skal kvalitetssikre endringer før de publiseres. Kartene er ikke juridisk bindende.

Det kan ikke søkes om midler etter denne ordningen. Landbruksdirektoratet styrer bruken av midlene.

Ny versjon av ajourholdsløsningen med ny funksjonalitet ble publisert og åpnet for bruk i januar 2023. Landbruksdirektoratet har i 2023 arbeidet videre med oppdrag gitt i reindrifftsavtalen, herunder utvikling av en teknisk løsning for å legge inn svenske samebyers bruk av beiteområder i Norge. Arbeidet med å få distriktsplaner inn i kartløsningen Kilden er også iverksatt. Landbruksdirektoratet og NIBIO har i rapporten «Status for reindriftens arealbrukskart» vurdert behovet for videreutvikling og oppgradering av systemene. Rapporten ble levert til avtalepartene 1. desember 2023.

Utover dette har Landbruksdirektoratet bistått statsforvalterne i opplæring av reinbeitedistriktene i ajourholdsløsningen for arealbrukskartene. I 2023 er det avholdt fysiske opplæringssamlinger i Jergul, Snåsa og Røros. Med dette og det som ble gjort i 2022 har forvaltningen gjennomført opplæring i alle reinbeiteområdene. Antall oppføringer i kartene har økt i takt med antall distrikter som har fått opplæring.

3.5.2.9 Klassifiseringssystem for reinsdyrslakt

Avsetningen driftes med grunnlag i avtale mellom Norske Reindriftsamers Landsforbund (NRL) og Animalia.

Formålet med et klassifiseringssystem for reinsdyrslakt er å ha et likt og mest mulig objektivt system for håndtering av reinsdyrslakt i hele landet, uavhengig av slakteri og klassifisør. Dette gjelder alle rutiner, samt klassifisering, pussing/trimming av slakt, veing og merking. Systemet skal vise god sammenheng mellom klassifiseringsgruppe og slakteskrottens innhold av kjøtt, fett og bein. Systemet skal gi reineier og kjøper informasjon om hvor godt kjøtt- og fettsatt slaktene er. Systemet sier ikke noe om pris, men kan være grunnlag for prissetting.

Det kan ikke søkes om midler fra denne avsetningen. Avtalepartene setter føringer og avtale mellom NRL og Animalia styrer bruken av disse midlene.

I 2023 gjaldt den eneste aktiviteten på ordningen utbetaling av reiseregninger for arbeidsgruppe klassifisering reinkjøtt, som avla sin rapport i desember 2022, og oversettelse av rapporten til sør-samisk.

3.5.2.10 Beredskapsfond

Formålet med beredskapsfondet er å forhindre omfattende tap av rein eller andre store dyrevelferdsmessige utfordringer ved beitekriser, der reinbeitedistriktets eller reinlagets eget beredskapsfond ikke er tilstrekkelig til gjennomføring av nødvendige tiltak.

Reinbeitedistrikter og reinlag kan søke om tilskudd etter denne ordningen når beredskapsutvalget har fastslått at det foreligger en beitekrise i det aktuelle reinbeitedistriktet eller reinlaget, og midlene på deres eget beredskapsfond ikke er tilstrekkelig til gjennomføring av nødvendige tiltak. Statsforvalteren behandler søknadene.

I 2023 er det utbetalt 6,2 mill. kroner fra beredskapsfondet, hvorav 6,1 mill. kroner gjelder ekstraordinære tilskudd til beredskap i forbindelse med beitekrisen 2023. Resterende gjelder en helikopterbefaring i Nordland og en møteutgift for arbeidsgruppen som leverte rapporten «En styrket beredskap i reindriften» i desember 2022. Tabell 9 viser en oversikt over utbetalingene fra beredskapsfondet de tre siste årene.

Tabell 9. Utbetalinger fra beredskapsfondet de tre siste årene.

Beredskapsfond	2021	2022	2023
Advokatbistand rammeavtale helikoptertjenester	0	98 550	0
Gjennomgang av beredskapen i reindriften (arbeidsgruppe)	0	78 759	2 340
Helikopterbefaring	0	0	54 145
Refusjon statsforvalterens utgifter beredskapsutvalg 2020	114 997	0	0
Tilskudd Polmak/Varanger	0	973 890	1 702 697
Tilskudd Karasjok	0	9 944 863	1 269 933
Tilskudd Vest-Finnmark	1 139 126	32 219 851	1 016 001
Tilskudd Troms	263 574	2 620 775	1 082 207
Tilskudd Nordland	0	1 876 749	1 078 414
Totalt	1 517 697	47 813 474	6 205 737

3.5.2.11 Kostnader beredskapsutvalg

Formålet med avsetningen er å dekke reieneiernes kostnader i forbindelse med deltakelse i beredskapsutvalgene, samt kostnadene knyttet til beredskapsutvalgenes befaringer.

Det kan ikke søkes om midler fra denne avsetningen. Statsforvalteren leder beredskapsutvalgene, utbetaler møtegodtgjørelse og reiseregninger til medlemmene, dekker kostnadene knyttet til beredskapsutvalgenes befaringer og sender samlet refusjonskrav for året. Kostnadene knyttet til felles årlig møte for beredskapsutvalgene i regi av Landbruksdirektoratet dekkes også over denne ordningen.

I 2023 er det utbetalt 0,8 mill. kroner.

3.5.2.12 Etablering av HMS-tjeneste i reindriften

Formålet med ordningen er å styrke HMS-arbeidet i reindriften, og derigjennom forebygge skader og ulykker. Norsk landbruksrådgivning (NLR) har fått oppdraget med å levere HMS-tjenester til reindriften, og de har tilsatt to rådgivere med bakgrunn fra reindriften for å arbeide med dette. De skal gi råd, utarbeide kurs- og veiledningsmateriell, holde kurs og veiledningsmøter og tilby bedriftshelsetjeneste til næringen ved behov.

Ordningen gjelder for reindriftsnæringen og aktører i næringen i alle reinbeitedistrikter kan ta kontakt ved behov.

I 2023 har NLR blant annet gjennomført innføring i kursopplegg for nye førstehjelpsinstruktører, og de nye instruktørene har holdt kurs på Grane i Nordland og i Kautokeino. NLR har videreført samarbeidet med Overvinne som blant annet tilbyr et digitalt psykologisk behandlingsprogram gjennom appen «Psykologen i lomma». En HMS-rådgiver var til stede under Fosen-demonstrasjonene i mars og oktober for å gi støtte og ekstra trygghet til ungdommene som deltok der, etter ønske fra foreldre. NLR har arrangert skred-webinar og is-webinar sammen med Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) og reindriftsfaglige ressurspersoner fra næringen. Videre har NLR arrangert ATV-sikkerhetskurs for reindrifts ungdom i Meldal i Sør-Trøndelag. Utover dette har HMS-tjenesten hatt jevnlige henvendelser fra reindriftsutøvere og gitt en-til-en veiledning knyttet til HMS-spørsmål, velferdsordninger i reindriften mv.

3.5.2.13 Pilotprosjekt for en rådgivningstjeneste i arealsaker

I sluttprotokoll til Reindrifftsavtalen 2021/2022 ble avtalepartene enige om etablering av et treårig pilotprosjekt for en rådgivningstjeneste i arealsaker i regi av Norske Reindriftsamers Landsforbund (NRL). Rådgivningstjenesten skal veilede næringen i prosesser etter plan- og bygningsloven, energiloven, mineralloven, veiutbygging og andre arealbruksendringer. Rådgivningstjenesten skal videre veilede og bistå næringen i utarbeidelse av distriktsplaner og ajourhold av arealbrukskart.

Formålet med ordningen er å styrke næringens kompetanse i arealsaker, og sikre nødvendige ressurser til å ivareta reindriftens interesser i plan- og utbyggingssaker.

Det kan ikke søkes om midler etter denne ordningen. Rådgivningstjenesten er gratis, basert på etterspørsel og den gjelder for alle reinbeitedistrikter og reinlag i Norge. Tjenesten ble etablert i første halvår 2022, i form av at det ble lyst ut og gjort tilsettinger i tre stillinger. Midlene går til å dekke lønn og drift for disse stillingene.

I 2023 er det gjort en ekstern evaluering av pilotprosjektet. Vi henviser til kapittel 3.5.2.16 for nærmere omtale av evalueringen.

3.5.2.14 Pilotprosjekt helsetjeneste for rein

I Reindrifftsavtalen 2021/2022 ble avtalepartene enige om å etablere et treårig pilotprosjekt for en nasjonal helsetjeneste for rein. Veterinærinstituttet, med regional enhet i Tromsø, har fått ansvar for å være vertsorganisasjon for pilotprosjektet. Pilotprosjektet har en styringsgruppe som består av representanter fra Landbruks- og matdepartement, Norske Reindriftsamers Landsforbund og Veterinærinstituttet. Veterinærinstituttet skal ha dialog med styringsgruppen i prosjektperioden. Landbruks- og matdepartementet innkaller til møter i styringsgruppen der også Veterinærinstituttet deltar. Pilotprosjektet avsluttes i 2024. For å ha et grunnlag for å vurdere om en helsetjeneste for rein skal etableres som en permanent ordning, er pilotprosjektet evaluert i 2023. Konklusjonen fra evalueringen er at pilotprosjektet har vært vellykket og at helsetjenesten bør videreføres som en permanent ordning.

Formålet med prosjektet er å styrke kunnskapen om god dyrehelse og dyrevelferd i reindriften og blant veterinærer. Pilotprosjektet skal bidra til bedre kunnskapsgrunnlag, og legge til rette

for et system for analyse og overvåking av sykdommer hos rein. Prosjektet skal også fremme kunnskap om reindrift og reindriftssamisk kultur hos veterinærer.

Det kan ikke søkes om midler fra denne avsetningen. Midlene går til Veterinærinstituttet for drift av prosjektet.

Prosjektet er etablert i 2022 og videreført i 2023. Med bakgrunn i mandatet har Veterinærinstituttet utarbeidet en prosjektplan og de har også levert to halvårsrapporter for 2023. Styringsgruppen har hatt to møter i 2023, der Veterinærinstituttet har redegjort for halvårsrapportene og orientert om status for arbeidet.

3.5.2.15 Frakttilskudd

Formålet med tilskudd til frakt av rein i forbindelse med slakting (frakttilskudd) er å bidra til utjevning av pris på reinkjøtt til reineiere i ulike reinbeitedistrikter og reinlag, samt å bidra til effektiv slakting og omsetning av reinkjøtt. Tilskuddet skal også medvirke til økt slakteuttak før innflytting til høst- og vinterbeiter. Landbruksdirektoratet behandler søknader om frakttilskudd.

De som kan søke om tilskudd etter denne ordningen er de som bærer kostnadene for frakt av levende rein i perioden 15. august til og med 31. desember og de som bærer kostnadene for frakt av slakteskrotter i perioden 1. januar til og med 31. mars.

I 2023 er det utbetalt 1,7 mill. kroner fordelt mellom 16 tilskuddsmottakere.

3.5.2.16 Tilskudd til rapportering

Formålet med tilskudd til rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning (tilskudd til rapportering) er å sikre at det foreligger en forvaltningsmessig kontroll av det slakteuttak som kreves for enkelte ordninger over reindrifftsavtalen, samt oversikt over lagerbeholdning av reinkjøtt. Landbruksdirektoratet behandler søknader om tilskudd til rapportering.

De som kan søke om tilskudd etter denne ordningen er de som utfører slakting av rein, det vil si offentlig godkjente slakterier.

I 2023 er det utbetalt 0,2 mill. kroner fordelt mellom 13 tilskuddsmottakere.

3.5.2.17 Nye ordninger på fondet

I dette delkapitlet omtales nye ordninger på fondet, det vil si ordninger som det er avsatt midler til i 2023 og eventuelt i 2022.

Prosjekt mot hets og rasisme

Avtalepartene ble i sluttprotokoll til Reindrifftsavtalen 2022/2023 enige om å gjennomføre et prosjekt mot hets og rasisme rettet mot reindrifftsutøvere i regi av Norske Reindriftsamers Landsforbund (NRL). Midler til videreføring av prosjektet i 2023 er tildelt i sluttprotokoll til Reindrifftsavtalen 2023/2024.

Formålet med prosjektet er å skape bevissthet og øke kunnskapsnivået i samfunnet om hets og rasisme rettet mot reindrifftsutøvere.

Det kan ikke søkes om midler etter denne ordningen. Midlene går til å dekke NRLs utgifter til utvikling av et lettfattat og delbart informasjonsmaterieell, utvikling av et opplegg for og gjennomføring av en holdningskampanje i samarbeid med relevante institusjoner og utarbeidelse av kampanjer rettet mot reindriftens årstider.

Arbeidet ble påbegynt i 2022 og videreført i 2023.

Utredning utvikling av reindrifsbasert reiseliv

I Reindriftsavtalen 2022/2023 ble avtalepartene enige om å gjennomføre et prosjekt som har som formål å utvikle det reindrifsbaserte reiselivet og økt satsing på kulturformidling basert på reindrift. Innovasjon Norge ble gitt i oppdrag å gjennomføre prosjektet, og det var oppnevnt en referansegruppe bestående av fem personer, hvorav to ble oppnevnt av NRL, en ble oppnevnt av Sametinget og to representanter ble oppnevnt av LMD.

Det kan ikke søkes om midler fra denne avsetningen. De avsatte midlene gikk til å dekke arbeidet med utredningen.

Arbeidet med utredningen ble gjennomført t i 2022 og rapporten ble levert til avtalepartene i desember 2022. Avsetningen på 0,6 mill. kroner ble gjort over Reindriftsavtalen 2022/2023 som gjaldt for budsjettåret 2023, og midlene ble utbetalt i 2023.

Fagsystem reindrift

I Reindriftsavtalen 2022/2023 ble avtalepartene enige om et bidrag på 1,5 mill. kroner for å dekke en andel av en anslått total kostnadsramme på 24,0 mill. kroner for utvikling av nye fagsystemer på reindriftsområdet. Delfinansieringen over reindriftsavtalen er begrunnet med at reindriftnæringen selv vil ha en gevinst av et slikt system.

Formålet med avsetningen er å bidra til tilfredsstillende fagsystemer for reindrift, som er en avgjørende forutsetning for å bedre forvaltningens kvalitet og sikre en effektiv samhandling mellom næring og forvaltning. I tillegg vil nye fagsystemer legge til rette for økt effektivitet og redusert saksbehandlingstid. Gode, digitale løsninger forventes å bedre kvalitet, sikre likebehandling og heve kompetansen i forvaltningen samt forenkle og effektivisere næringens arbeid med å rapportere og søke om tilskudd.

Det kan ikke søkes om midler etter denne ordningen. De avsatte midlene er brukt til å delfinansiere utvikling av nye fagsystemer.

Forskningsprosjekt motstandsdyktighet mot CWD

I sluttprotokoll til Reindriftsavtalen 2023/2024 ble avtalepartene enige om at 1,0 mill. kroner av mindreforbruket fra 2022 på reindriftsavtalens post 75 – Direkte tilskudd og post 79 - Velferdsordninger settes av til å dekke reindriftens egenandel i et forskningsprosjekt for å kartlegge følsomhet for skrantesyke (CWD) ved hjelp av genetiske undersøkelser.

Formålet med prosjektet er å benytte kunnskapen den gir til å drive målrettet avl for å få ned andelen dyr som er sensitive for skrantesykesmitte, og dermed redusere risikoen for utbrudd av sykdommen. Avtalepartene ser dette prosjektet som et viktig smittereduserende tiltak.

Det kan ikke søkes om midler etter denne ordningen. Prosjektet er påbegynt og forventes slutført i 2024. Det er ikke utbetalt noe foreløpig. Midlene utbetales til reinlagene.

Arbeidsgruppe klimatilpasning

I Reindrifftsavtalen 2022/2023 ble avtalepartene enige om å se nærmere på hvilke utfordringer klimaendringene gir for reindriften og hvordan utfordringene kan håndteres. For å oppnå dette ble det etablert en arbeidsgruppe som skulle vurdere aktuelle tiltak og virkemidler for klimatilpasning i reindriften og identifisere behov for ny kunnskap. Arbeidsgruppen var sammensatt av tre representanter oppnevnt av Norske Reindrifftsamers Landsforbund og tre representanter oppnevnt av Landbruks- og matdepartementet. Landbruksdirektoratet og NIBIO var sekretariat for arbeidsgruppen.

Formålet med prosjektet var å gjøre reindrifftsnaeringen og forvaltningen av den rustet til å håndtere klimaendringer.

Det kan ikke søkes om midler etter denne ordningen. Det var avsatt 0,4 mill. kroner til den og utbetalt 0,38 mill. kroner. Arbeidsgruppen leverte sin rapport i desember 2023. Det forventes at resterende midler vil bli utbetalt i første kvartal 2024.

Evaluering pilotprosjekt rådgivningstjeneste i arealsaker

I Reindrifftsavtalen 2022/2023 ble avtalepartene enige om å sette av 0,35 mill. kroner til evaluering av rådgivningstjenesten i arealsaker. Pilotprosjektet er treårig, og 2024 er det siste året (for nærmere omtale av rådgivningstjenesten i arealsaker: se kapittel 3.5.2.13). Avtalepartene ble enige om at det må foreligge en ekstern evaluering av pilotprosjektet i forkant av forhandlingene om reindrifftsavtalen 2024/2025, at Norske Reindrifftsamers Landsforbund organiserer arbeidet med evalueringen og at referansegruppen følger arbeidet med evalueringen.

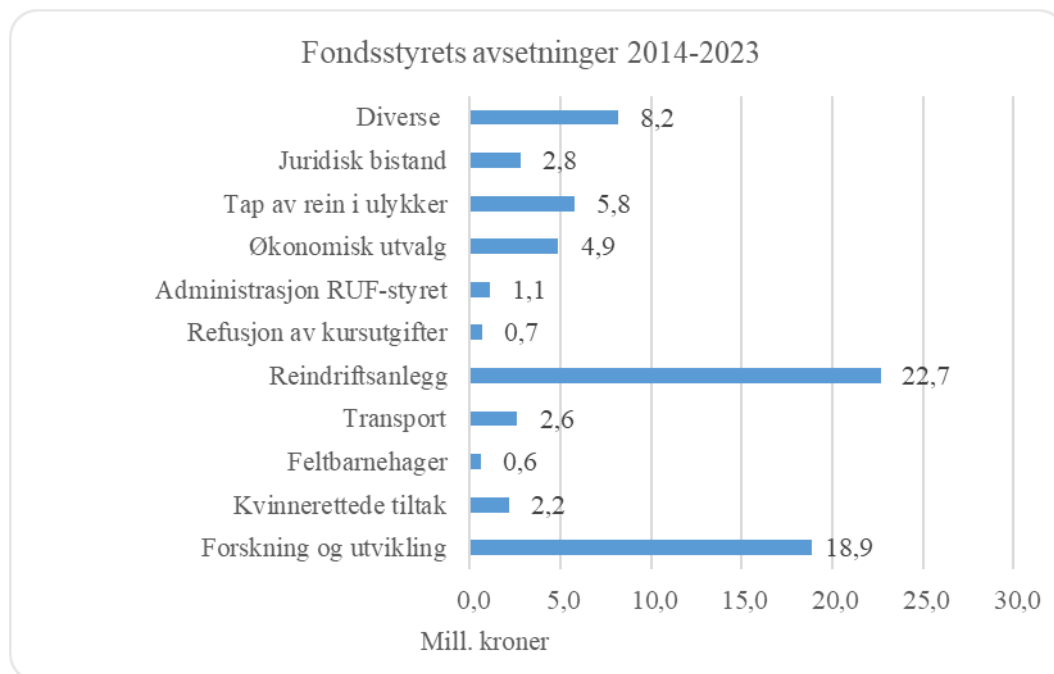
Formålet med evalueringen var å gi svar på om rådgivningstjenesten har bidratt til å styrke reindriffts arbeid i arealsaker, om det er hensiktsmessig å videreføre den som en permanent tjeneste for reindriften og om det er behov for endringer i organiseringen eller innretning av tjenesten.

Det kan ikke søkes om midler etter denne ordningen. Evalueringen er gjennomført og rapport avlevert i desember 2023. Konklusjonen i rapporten er at rådgivningstjenesten har bidratt til å styrke reindriffts arbeid i arealsaker og at det er hensiktsmessig å videreføre den som en permanent ordning.

De avsatte midlene er utbetalt.

3.5.3 Fondsstyrets avsetninger

Figuren under viser en oversikt over fondsstyrets avsetninger (inkl. vedtak delegert til sekretariatet) i den siste tiårsperioden. Vi gjør oppmerksom på at kun ordninger som det er avsatt midler til i to år eller mer i løpet av den siste tiårsperioden er med.

Figur 3. Fondsstyrets avsetninger i den siste tiårsperioden.

Det går frem av figuren at reindriftsanlegg (22,7 mill. kroner) og forskning og utvikling (18,9 mill. kroner) er de ordningene som fondsstyret har avsatt mest midler til i den siste tiårsperioden. Reindriftsanlegg gjelder nyinvesteringer/nybygg, utvidelser og større ombygginger av slakteanlegg og permanente gjerder og gjerdeanlegg.

Samleposten diverse omfatter tilskudd til blant annet etablering av verddesenter, opprettelse av fond, evaluering av reinbeitedistrikt, rådgivningstjenester, genanalyse, planfaglig ressurs i kommune, utbedring og gjenåpning av flyttlei, lekter for transport av rein, beitegransking og vegetasjonskartlegging, miniseminar om kriseberedskap, droneprosjekter, utredninger vedr. mobile reinslakterier, bokprosjekter, filmprosjekter, kompetansehevingsprosjekter, utvikling av alternative fórtyper, enhet for mekanisert fóring av rein og støtte til reindriftskonferanser, dialogkonferanser og økonomikurs.

Tabell 10 viser fordeling av antall innvilgede søknader innenfor hver av ordningene som sorterer under fondsstyrets avsetninger i den siste femårsperioden. Vi gjør oppmerksom på at administrasjon av RUF-styret og Økonomisk utvalg ikke er med, ettersom dette gjelder administrasjon av ordninger og ikke søknader. Det går frem av tabellen at det i den siste femårsperioden er innvilget flest søknader innenfor ordningen refusjon av kursutgifter. Hver av ordningene omtales nærmere i avsnittene som følger etter tabellen.

Tabell 10. Antall innvilgede søknader under fondsstyrets avsetninger i den siste femårsperioden.

Antall innvilgede søknader	2019	2020	2021	2022	2023	Totalt
Forskning og utvikling	1	2	2	2	3	10
Kvinnerettede tiltak	4	7	2	2	1	16
Feltbarnehager	6	4	5	3	1	19
Transport	0	2	7	3	1	13
Reindriftsanlegg	4	6	6	3	5	24
Refusjon kursutgifter	2	23	21	16	25	87
Tap av rein	0	1	0	1	1	3
Juridisk bistand	5	4	2	2	6	19
Diverse	6	4	7	3	8	28
Sum ant. innvilgede søknader	28	53	52	35	51	219

3.5.3.1 Forskning og utvikling

Formålet med ordningen er å få frem ny og næringsrettet kunnskap, som er etterspurt av og til nytte for reindriftsnæringen, forvaltningen, politikere og samfunnet ellers.

De som kan søke om midler etter denne ordningen er universiteter, høyskoler, institutter og andre FoU-institusjoner, fortrinnsvis i forpliktende samarbeid med reindriftsnæringen. Prosjektansvarlig (søkerinstitusjon) skal som hovedregel være en norsk FoU-institusjon med en navngitt administrativ ansvarlig. Søkerinstitusjon og prosjektleder må kunne dokumentere relevant kompetanse for oppgaven, og prosjektleder må ha en etablert tilknytning til søkerinstitusjonen.

I 2023 ble det lyst ut 190 000 kroner til *nye prosjekter*. Det kom inn fem søknader, hvorav tre er innvilget. To av de tre søknadene som er innvilget gjelder slutføring av prosjekter som det også er gitt midler til i 2022:

- ✓ Moksidedtin til behandling av hjernemark hos rein, Veterinærinstituttet (100 000 kroner).
- ✓ Graspelletts produsert på lokale ressurser brukt som tilleggsfôr til rein, NIBIO (90 000 kroner).

Den tredje innvilgede søknaden gjelder et *nytt prosjekt*:

- ✓ Barmarksbeiter – hvor, når og hvor mye? NORCE (190 000 kroner).

Dette innebærer at det ble gitt tilskudd på henholdsvis 190 000 kroner til slutføring av prosjekter som det også ble gitt midler til i 2022 og 190 000 kroner til et nytt prosjekt i 2023.

3.5.3.2 Kvinnerettede tiltak

Formålet med ordningen er å fremme likestilling og styrke kvinnes stilling i reindriften gjennom tilskudd som øker verdiskaping, hever kompetanse eller bidrar til å etablere, opprettholde og drifte kvinnenettverk.

De som kan søke om midler etter denne ordningen er kvinnenettverk og reindriftskvinner som tilhører en siidaandel.

I 2023 kom det inn kun en søknad og den ble innvilget. Denne gjelder kunnskapsformidling om kvinners kunnskaper og kjøkken i lavvo (140 000 kroner).

3.5.3.3 Tilskudd til feltbarnehager

Formålet med ordningen er å styrke den familiebaserte reindriften ved å legge til rette for at flere familier kan delta under større reindriftsaktiviteter i reinbeitedistriktet, sommersiidaen, vintersiidaen eller reinlaget, samt å bidra til kunnskapsoppbygging hos barn knyttet til disse aktivitetene. Med feltbarnehage menes organisert og tidsavgrenset pass av barn under skolepliktig alder i tilknytning til perioder med sentrale reindriftsaktiviteter. Slik barnepass må omfatte tilrettelagte opplæringsaktiviteter i reindriften.

De som kan søke om tilskudd etter denne ordningen er reinbeitedistrikt, sommersiida, reinlag og siidaandelsleder i vintersiida.

I 2023 kom det inn kun en søknad og den ble innvilget. Den aktuelle feltbarnehagen var i Vest-Finnmark (3 000 kroner).

3.5.3.4 Transport

Formålet med ordningen er å bidra til transport til slakt, til sommer- eller vinterbeiter, bort fra jernbanelinjen, i forbindelse med skilling med mer. Det innvilges ikke midler til transport som må anses å være en del av den ordinære driften i siidaen, ettersom det er et vilkår at tiltaket bidrar til å *utvikle* reindriftnæringen, se forskriften § 1-1.

De som kan søke om tilskudd etter denne ordningen er siidaer, reinbeitedistrikter, reinlag eller fellesbeitedistrikter med eget organisasjonsnummer.

I 2023 kom det inn tre søknader, hvorav en er innvilget. Denne gjelder et delvis innvilget tillegg (3 500 kroner) til en tidligere innvilget søknad om transporthenger.

3.5.3.5 Reindriftsanlegg

Formålet med ordningen er å bidra til oppføring, endring og oppgradering av reindriftsanlegg.

De som kan søke om midler etter denne ordningen er siidaandeler, siidaer, reinbeitedistrikter og reinlag. Med reindriftsanlegg menes slakteanlegg og permanente gjerder og gjerdeanlegg. Tilskudd gis til dekning av nærmere angitte kostnader. Søknad om tilskudd må fremmes før byggearbeidet er påbegynt.

I 2023 kom det inn sju søknader, hvorav fem er innvilget. De to andre søknadene er avslått. De fem innvilgede søknadene gjelder følgende:

- ✓ Oppføring av sperregjerde, distrikt 9 i Polmak/Varanger, 3 921 800 kroner.
- ✓ Oppgradering/utbedring av slakteanlegg, Lom Tamrein AS, 2 797 441 kroner.
- ✓ Oppgradering/ombygging av slakteanlegg, Saanti sijte i Sør-Trøndelag/Hedmark, 768 275 kroner.
- ✓ Oppføring av sperregjerde, distrikt 28 i Vest-Finnmark, 318 040 kroner.
- ✓ Tilleggstilsgagn utbedring av vei og snuplass, Hjerttind reinbeitedistrikt i Troms, 28 703 kroner.

3.5.3.6 Refusjon av kursutgifter

Formålet med ordningen er å bidra til kompetanseheving i reindriften gjennom å gi støtte til kurs og etterutdanning. Reineiere kan få refundert utgifter til kursavgift, reise og opphold i forbindelse med kurs/etterutdanning som har som målsetting å opparbeide og/eller videreutvikle reindriftsutøverens kompetanse til utøvelse av reindrift. 50 prosent av dokumenterte utgifter, begrenset oppad til 6 000 kroner per år refunderes.

De som kan søke om tilskudd etter denne ordningen er reineiere med rein i eget merke. Reinlag eller leder/ledere av siidaandel som søker tilhører må ha en avgiftspliktig salgsinntekt fra salg av kjøtt fra rein i eget merke på minimum 50 000 kroner eksklusive merverdiavgift (inntektskravet gjelder ikke dersom leder/ledere oppfyller vilkårene for å motta etableringstilskudd).

I 2023 er det innvilget 25 søknader om tilskudd til refusjon av kursutgifter. De innvilgede tilskuddene gjelder i hovedsak kurs i antiparasittbehandling av rein og innføringskurs i regnskap (innvilget fra 600 kroner til 6 000 kroner per sak).

3.5.3.7 Juridisk bistand

Formålet med ordningen er å bidra til at reinbeitedistrikter får mulighet til å ivareta sine beiterettigheter.

De som kan søke om midler etter denne ordningen er reinbeitedistrikter og siidaer. Søkere kan få innvilget tilskudd til juridisk bistand for inntil 50 timer i saker uten domstolsbehandling, inntil 100 timer i saker med domstolsbehandling og inntil 50 timer for hver ankeinstans i saker med domstolsbehandling i flere instanser. Tilskudd beregnes på bakgrunn av den til enhver tid gjeldende offentlige salærsats. I tillegg til rene utgifter til advokat omfatter tilskuddet utgifter til rettsgebyr, partens reiseutgifter mv.

I 2023 kom det inn seks søknader om tilskudd til juridisk bistand. Alle er innvilget og alle gjelder saker som berører inngrep i reindriften sine beitearealer. De aktuelle sakene er som følger:

- ✓ Reinbeitedistrikt 37 i Vest-Finnmark, 354 000 kroner.
- ✓ Jalgon siida i Reinbeitedistrikt 23C i Vest-Finnmark, 118 000 kroner.
- ✓ Færen reinbeitedistrikt i Nord-Trøndelag, 59 000 kroner hver i to ulike saker.
- ✓ Reinbeitedistrikt 20 i Vest-Finnmark, 118 000 kroner.
- ✓ Kanstadjord/Vestre Hinnøy reinbeitedistrikt i Troms, 114 000 kroner.

3.5.3.8 Tap av rein i ulykker

Formålet med ordningen er å bidra til å dekke tap som påføres berørte siidaandeler og reinlag som følge av omfattende tap av rein i ulykker.

De som kan søke om tilskudd etter denne ordningen er siidaandeler og reinlag som har hatt omfattende tap av rein i forbindelse med ulykker. Med ulykke menes her en uforutsigbar og akutt hendelse som fører til at et større antall rein omkommer, og som ikke med en rimelig innsats kunne vært forhindret av reineier. Dette kan eksempelvis være drukning, snøskred, ras og akutt sykdomsutbrudd. Tap av rein som er forårsaket av låste eller nedslitte beiter, lavt slakteuttak eller rovdyr regnes ikke som ulykker i denne sammenheng.

I 2023 har det kommet inn to søknader om tilskudd ved tap av rein i ulykker. Den ene er en tilleggssøknad knyttet til en innvilget søknad fra 2020 om tap av rein ved hjernemarkutbrudd for en siidaandel i Nord-Trøndelag. Den andre gjelder tap av rein i en drukningsulykke i Øst-Finnmark høsten 2023. Førstnevnte søknad fra Nord-Trøndelag er innvilget (225 050 kroner). Sistnevnte søknad var ikke ferdig behandlet innen årets slutt.

3.5.3.9 Diverse

Under posten diverse sorterer prosjekter etter forskriften § 1-6 andre ledd, som ikke er omtalt over. Eksempler fra de senere årene er tilskudd til opprettelse av reindriftsfond, etablering av verddesenter og rådgivningstjenester, evaluering av reinbeitedistrikt, genanalyse, planfaglig ressurs i kommune, utbedring og gjenåpning av flyttlei, leker for transport av rein, beitegransking og vegetasjonskartlegging, miniseminar om kriseberedskap, droneprosjekter, utredninger vedr. mobile reinslakterier, bokprosjekter, filmprosjekter, kompetansehevingsprosjekter, utvikling av alternative fórtypen, enhet for mekanisert fóring av rein og støtte til reindriftskonferanser, dialogkonferanser og økonomikurs.

De åtte innvilgede søknadene til diverse i 2023 gjelder henholdsvis etablering av ressurscenter i Kautokeino (550 000 kroner), opprettelse av fond (200 000 kroner), bokutgivelse (150 000 kroner), etablering av verddesenter (100 000 kroner), kursvirksomhet (92 000 kroner), produksjon og utgivelse av bok (75 000 kroner), Ivomec-kurs for reindriftselever (56 100 kroner) og klassifiseringssystem for reinkjøtt (51 808 kroner).

4 Styring og kontroll

4.1 Overordnet tilstandsvurdering av styring og kontroll

I 2023 har RUF-styret avholdt sju møter, hvorav tre før og fire etter sommeren. Det siste møtet var et fysisk møte i Tromsø. Resten er gjennomført som videomøter. I løpet av de sju møtene har styret behandlet til sammen 120 saker. Dagsorden for og protokoller fra møtene legges fortløpende ut på direktoratets nettsider og protokollene sendes til Landbruks- og matdepartementet.

Landbruksdirektoratet vurderer at gjennomførte risikovurderinger og kontrolltiltak til sammen sikrer en tilfredsstillende forvaltning av midlene i Reindriftens utviklingsfond. Forvaltningen utføres i overensstemmelse med kravene til måloppnåelse, effektiv ressursbruk og overholdelse av gjeldende regelverk. Landbruksdirektoratet har i 2023 ferdigstilt arbeidet med å etablere internkontroll. Det foreligger nå instruksjer og rutiner for fondet.

Det ble i 2023 gjort en feil da tillegget på 2,0 mill. kroner gitt i tildelingsbrev datert 19. desember ikke ble overført til fondet innen 31. desember. Denne tildelingen inngår derfor ikke i regnskapet for 2023.

4.2 Måloppnåelse

Reindriftens utviklingsfond skal gjennom bruk av økonomiske virkemidler bidra til å utvikle reindriftsnæringen i samsvar med de reindriftspolitiske mål. Landbruksdirektoratet anser at fondets virksomhet i 2023 har bidratt til dette.

4.3 Effektiv ressursbruk

Landbruksdirektoratet vurderer at ressursbruken knyttet til administrasjon av Reindriftens utviklingsfond og fondets virksomhet i 2023 har vært effektiv. Antallet styremøter er redusert fra ni i 2023 til sju i 2023. For fremtiden er det ønskelig å redusere antallet styremøter ytterligere til om lag seks ordinære møter per år. Bakgrunnen for dette er at vi anser at det vil være hensiktsmessig om styret behandler flere saker per møte. Det vil også øke forutsigbarheten for søker, styret og sekretariatet dersom det legges til grunn en fast, årlig møteplan med tre møter før og tre møter etter sommeren. Det vil fortsatt være slik at søknader som gjelder beløp inntil 200 000 kroner og saker som ikke er av prinsipiell karakter, behandles administrativt og fortløpende etter hvert som de kommer inn. Det er søknadene som gjelder beløp over 200 000 kroner og/eller som er av prinsipiell karakter som behandles i møtene. Vi anser at færre møter og en fast, årlig møteplan kan bidra til at sammenlignbare saker i større grad kan behandles i samme møte. På den andre siden må vi fortsatt være forberedt på at det kan oppstå behov for å avholde møter utenom de fastsatte ordinære møtene.

4.4 Overholdelse av lover og regler

Fondet følger reglement for og bestemmelser om økonomistyring i staten og har etablert system for internkontroll.

4.5 Internkontroll og oppfølging av prosjekter

I 2023 har Landbruksdirektoratet ferdigstilt og vedtatt et internkontrollsystem for RUF, som består av følgende oversikter, styrende dokument og instruksjoner som berører Reindriftens utviklingsfonds virksomhet:

- ✓ Oversikt over ordninger, regelverk og aktører i forvaltningen av ordninger finansiert over RUF.
- ✓ Styrende dokument for RUF.
- ✓ Instruks for fondsadministrator.
- ✓ Instruks for fondssekretariatet.
- ✓ Instruks for seksjonssjef med driftsoppgaver finansiert over RUF.
- ✓ Instruks for ordningsansvarlig for ordninger finansiert over RUF.

Internkontrollsystemet er ment å være dynamisk, det vil si at det er åpent for å gjøre endringer og forbedringer ved behov.

4.6 Relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon

Landbruksdirektoratet vurderer resultat- og regnskapsinformasjonen som relevant og pålitelig. Riksrevisjonen kontrollerer årsregnskap og grunnlaget for fondets utbetalinger årlig. Per dags dato er ikke regnskapet for 2023 ferdig revidert. Revisjonsberetning vil bli publisert på Landbruksdirektoratets nettsider når den foreligger.

5 Vurdering av fremtidsutsikter

5.1 Avtalepartenes avsetninger

Midlene til RUF over reindrifftsavtalen fremforhandles hvert år i reindrifftsoppjøret. Omfanget av midlene og fremtidsutsiktene blir derfor årlig diskutert av avtalepartene.

5.2 Fondsstyrets avsetninger

Når det gjelder fondsstyrets avsetninger, anser Landbruksdirektoratet at det i årene fremover vil være behov for midler særlig til reindrifftsanlegg, forskning og utvikling, juridisk bistand og annen bistand og støtte i forbindelse med vern av reindrifftsens beitearealer. I tillegg er det viktig at det finnes midler til å dekke saker som gjelder tap av rein i ulykker. De siste årene har avtalepartene prioritert å sette av mer i frie midler. Dette er positivt og gjør fondsstyrets handlingsrom større.

5.3 Fondets økonomi

Reindrifftsens utviklingsfond har over tid hatt en tilfredsstillende økonomi, men beitekrisene særlig i 2020 og 2022 har tappet fondet. Utsiktene fremover er likevel gode, blant annet fordi ikke mer enn 47,5 mill. kroner (91 prosent) av fondets egenkapital på 52,4 mill. kroner per 31. desember 2023 er bundet i fondets ansvar og ikke mer enn 20,9 mill. kroner (40 prosent) av fondets egenkapital er bundet i gitte tilsagn eller andre former for inngåtte, bindende avtaler (se tabell 7). Det er dette som kan sies å være det reelle ansvaret for fondet, men vi har valgt å ta med alle restsaldoer per 31. desember når det gjelder avtalepartenes avsetninger i beregningen av fondets ansvar. Bakgrunnen for dette er at så lenge avtalepartenes øremerkede midler ikke er utbetalt, tilbakeført eller omdisponert, er de en forpliktelse for fondet.

I forbindelse med forhandlingene om reindrifftsavtalen de siste årene, har det vært større oppmerksomhet knyttet til mindreforbruk, ansvar/restsaldoer, omdisponering og tilbakeføring av ubrukte midler enn tidligere år. Landbruksdirektoratet anser at dette er positivt, og ønsker å bidra med tall og vurderinger på dette området også i årene som kommer. Vi ser at det er avsetninger som står urørt over tid. Dette er midler som kan omdisponeres til andre prosjekter eller tilbakeføres/inndras til fondet.

6 Årsregnskap

6.1 Ledelseskommentar til årsregnskapet

6.1.1 Formål

Ifølge forskrift for Reindriftens Utviklingsfond § 1-1 skal Reindriftens utviklingsfond (RUF) gjennom bruk av økonomiske virkemidler bidra til å utvikle reindriftsnæringen i samsvar med de reindriftspolitiske mål.

RUF er en av de største postene i reindrifftsavtalen mellom Norske Reindrifftsamers Landsforbund og Staten ved Landbruks- og matdepartementet. Formål, økonomiske rammer og virkeområde for RUF fastsettes av Landbruks- og matdepartementet i årlige forskrifter med hjemmel i Stortingets vedtak om reindrifftsavtalen og det årlige statsbudsjettet.

6.1.2 Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra Landbruks- og matdepartementet i instruks om økonomistyring. Vi bekrefter at bevilgningsrapporteringen og fondsregnskapet gir et dekkende bilde av fondets virksomhet.

Reindriftens utviklingsfond revideres av Riksrevisjonen. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per dags dato. Vi vil publisere revisjonsberetningen sammen med årsrapporten på Landbruksdirektoratets nettsider.

6.1.3 Vurdering av vesentlige forhold

Fondsregnskapet for 2023 viser et overskudd på 9,1 mill. kroner.

Inntektssiden består av tildelingen over Reindrifftsavtalen 2022/2023, overføringer, renteinntekter og innbetalt prammeavgift. Vi gjør oppmerksom på at en tildeling på 2,0 mill. kroner gitt 19. desember ikke er overført til fondet innen 31. desember. Denne tildelingen er derfor ikke ført i regnskapet for 2023.

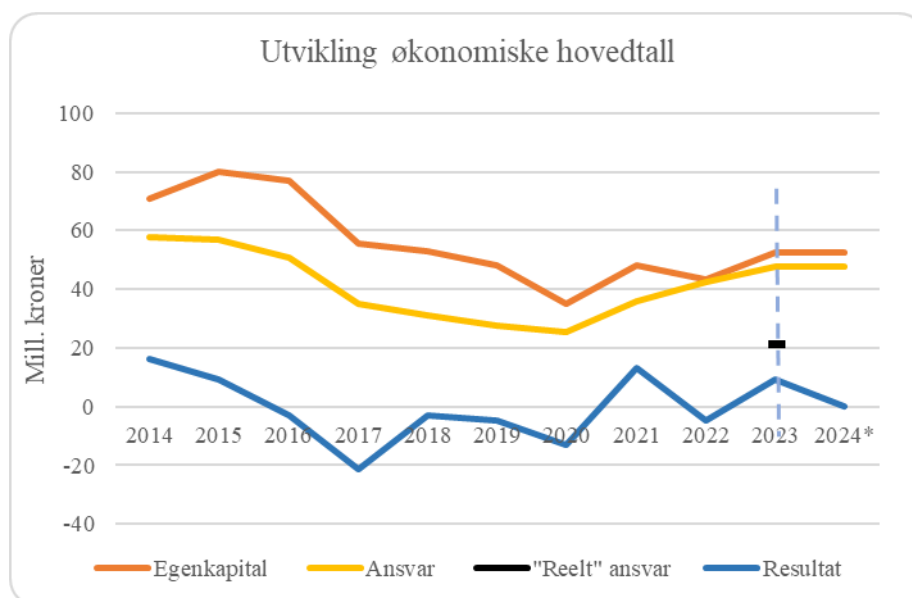
Utgiftene gjelder utbetalinger av gitte tilsagn og andre former for inngåtte, bindende avtaler fra 2023 og tidligere år.

Fondets egenkapital per 31. desember 2023 utgjør 52,4 mill. kroner og består av bankbeholdningen fratrukket kortsiktig gjeld. Dette er en økning på 9,1 mill. kroner fra 43,3 mill. kroner per 31. desember 2022. Fondets kapital er plassert på rentebærende konto innenfor statens konsernkontoordning i Norges Bank. I 2023 er det inntektsført 1,8 mill. kroner i renteinntekter på fondet. Dette er en økning på 1,3 mill. kroner fra 2022. Gjennomsnittlig rentesats for 2023 er 3,1 prosent.

Fondets ansvar per 31. desember 2023 utgjør 47,5 mill. kroner. Dette innebærer en økning på 4,9 mill. kroner (11 prosent) i forhold til ansvaret per 31. desember 2022. Sett i forhold til fondets egenkapital, er det derimot en reduksjon i fondets ansvar fra 99 prosent av egenkapitalen per 31. desember 2022 til 91 prosent av egenkapitalen per 31. desember 2023.

Vi bemerker at av det totale ansvaret på 47,5 mill. kroner per 31. desember 2023, er ikke mer enn 20,9 mill. kroner (40 prosent av fondets egenkapital) bundet i gitte tilsagn eller andre former for inngåtte, bindende avtaler. Det kan derfor sies at 20,9 mill. kroner er det reelle ansvaret for fondet. Vi henviser til kapittel 3.4 for nærmere omtale.

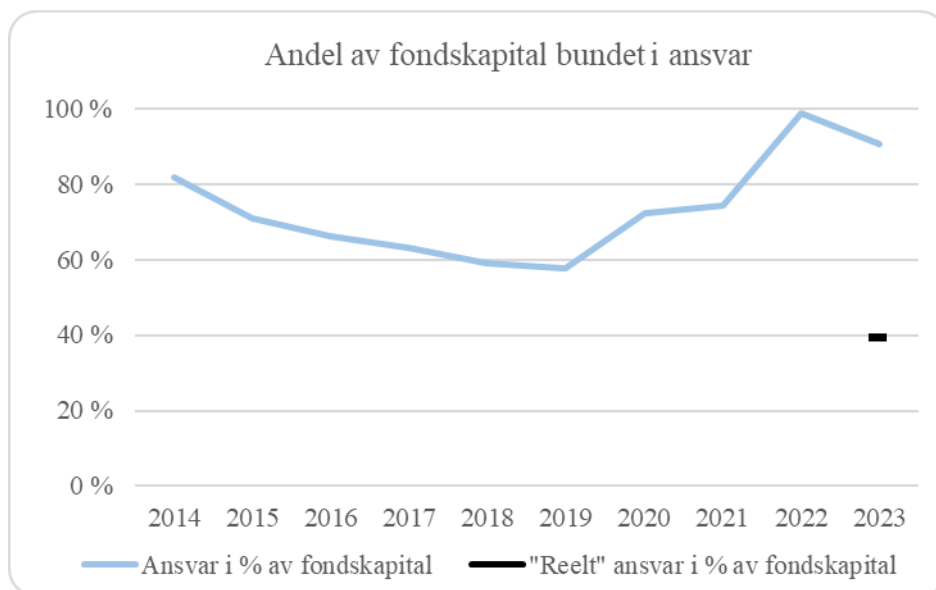
Utvikling i økonomiske hovedtall de ti siste årene og prognose for 2024 er presentert i figuren under.

Figur 4. Utvikling i økonomiske hovedtall den siste tiårsperioden, og prognose for 2024.

Når det gjelder resultat, har det vært en negativ utvikling i periodene 2014-2017, 2018-2020 og 2021-2022, og resultatet har vært under null i perioden 2016-2020. For 2021 var det derimot et betydelig positivt resultat, før resultatet igjen var negativt for 2022. For 2023 er det et positivt resultat og for 2024 forventer vi et resultat rundt null, men dette er svært usikkert siden vi ikke vet på nåværende tidspunkt om det vil bli noen overføringer, tillegg eller godkjent bruk av egenkapitalen, eller hvor store utbetalingene vil bli.

Den negative utviklingen i perioden 2014-2017 har særlig sammenheng med at det har vært behov for overføringer fra RUF til kapittel 1151 post 75 for å dekke merforbruk på de direkte tilskuddene. Dette er også hovedårsaken til at egenkapitalen er redusert i perioden 2015-2017. På den andre siden viser figuren også at parallelt med den negative utviklingen i resultat og egenkapital, er fondets ansvar betydelig redusert fra 2015 til 2020 (-31,5 mill. kroner). Fra 2020 til 2023 øker ansvaret (+22,2 mill. kroner), men for hele den siste tiårsperioden har ansvaret vært mindre enn egenkapitalen. Per 31. desember 2022 var det en differanse på kun 0,6 mill. kroner mellom egenkapital og ansvar, mens differansen har økt til 4,9 mill. kroner per 31. desember 2023.

Figur 5. Andel av fondets egenkapital bundet i ansvar de ti siste årene.

På denne bakgrunn vurderes den økonomiske situasjonen på fondet per 31. desember 2023 som styrket siden 31. desember 2022. Når det gjelder utsiktene fremover, vil det være slik at resultatet over tid vil ligge rundt null og egenkapital og ansvar flate ut så lenge tildelingsrammen for fondet over tid settes lik årets tildeling og det ikke lenger forventes overføringer for å dekke merforbruk på de direkte tilskuddene. På den andre siden vil eventuelle beitekriser og variasjon i utbetalingstidspunkt mellom år for enkelte av ordningene antakelig fortsatt påvirke både resultat, egenkapital og ansvar, slik at det også fremover er hensiktsmessig å vurdere økonomien på fondet i et lengre tidsperspektiv og ikke kun for siste år isolert. Av hensyn til den økonomiske situasjonen og mulige fremtidige beitekriser med tilhørende behov for å bygge opp en buffer på fondet, anbefaler vi at tildelingsrammen fortsatt settes lik årets tildeling.

Oslo/Alta, 15. mars 2024

Jørn Rolfsen
Administrerende direktør
Landbruksdirektoratet

6.1.4 Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskapet for Reindriftens Utviklingsfond er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer gitt i bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»), fastsatt 12. desember 2003 med endringer senest av 20. desember 2022. Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1 og 3.4.6, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og tilleggskrav fastsatt av Landbruks- og matdepartementet.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter endringen i bankbeholdningen i løpet av året, samt inntående beløp i banken per 31. desember. Oppstillingen av resultatregnskapet viser overføringer til fondet, overføringer fra fondet og periodens resultat. Oppstillingen av balansen viser fondets eiendeler samt kapital og gjeld.

Fondets ansvar er presentert i kapittel 3.4. Landbruksdirektoratet er gitt fullmakter til å overføre tildelinger, samt å utbetale fra fondet.

Oppstilling av fondsregnskapet er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2, de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet er:

- 1) Regnskapet følger kalenderåret (ettårsprinsippet).
- 2) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret (fullstendighetsprinsippet).
- 3) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.
- 4) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp (bruttoprinsippet).

6.2 Oppstilling av bevilgningsrapportering

Oppstilling av bevilgningsrapportering

Beholdninger rapportert i likvidrapport	2023	2022
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	43 280 716	48 119 833
Endringer i perioden	9 111 018	-4 839 118
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges bank	52 391 734	43 280 716

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12.)

Konto	Tekst	2023	2022	Endring
811111	Beholdning på konto i Norges Bank	52 391 734	43 280 716	9 111 018

Årets bevilgning

Kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Årets bevilgning
1151	Til gjennomføring av reindrifftsavtalen	51	Tilskudd til utviklings- og investeringsfondet	68 657 000

6.3 Fondsregnskap med noter

Oppstilling av resultat for Reindriftens utviklingsfond	Note	2023	2022
<i>Overføringer til fondet</i>			
Årets bevilgning kapittel 1151	1	66 657 000	90 006 000
Renteinntekter	2	1 776 730	431 755
Innbetalt prammeavgift og andre inntekter	3	484 768	471 431
Sum overføringer til fondet		<u>68 918 498</u>	<u>90 909 186</u>
<i>Overføringer fra fondet</i>			
Andre driftskostnader	4	1 960 788	0
Overføringer til statlige fond	5	1 500 000	1 500 000
Overføringer til andre statlige regnskaper	6	11 759 698	12 595 960
Overføringer til kommuner		0	47 500
Overføringer til ikke-finansielle foretak	7	24 895 306	48 988 566
Overføringer til husholdninger	7	6 057 855	15 216 473
Overføringer til ideelle organisasjoner	8	8 593 980	13 506 397
Overføringer til statsforvaltningen	9	5 045 916	3 893 409
Sum overføringer fra fondet		<u>59 813 543</u>	<u>95 748 304</u>
Periodens resultat		<u>9 104 955</u>	<u>-4 839 118</u>
<i>Disponering</i>			
Overføring av periodens resultat til opptjent fondkapital		<u>-9 104 955</u>	<u>4 839 118</u>
Oppstilling av balanse for Reindriftens utviklingsfond			
Note	2023	2022	
<i>Eiendeler</i>			
Oppgjørskonto i Norges Bank		<u>52 391 734</u>	<u>43 280 716</u>
Sum eiendeler		<u>52 391 734</u>	<u>43 280 716</u>
<i>Fondskapital og gjeld</i>			
Opptjent fondskapital	10	52 385 671	43 280 716
Kortsiktig gjeld	11	6 063	0
Sum fondskapital og gjeld		<u>52 391 734</u>	<u>43 280 716</u>

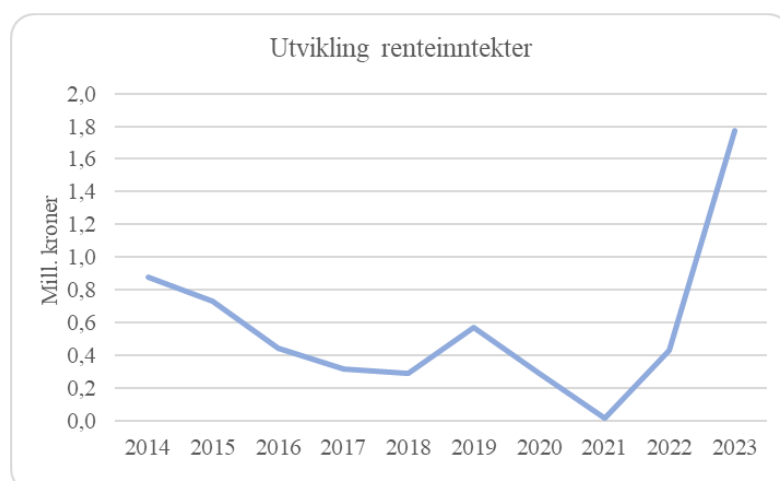
Note 1

Årets tildeling for 2023 over kapittel 1151 post 51 var på 68 657 000 kroner, hvorav 2,0 mill. kroner ble gitt i tildelingsbrev den 19. desember. Denne tildelingen ble ikke overført til fondet innen 31. desember, og er derfor ikke med i regnskapet.

Årets tildeling	2023
Reindrifftsavtalen 2022/2023	59 700 000
Tillegg gitt i supplerende tildelingsbrev datert 3. juli	6 957 000
Tillegg gitt i supplerende tildelingsbrev datert 19. desember	2 000 000
Sum årets tildeling	68 657 000

Note 2

Fondets kapital er disponert gjennom innskudd på rentebærende konto i Norges Bank. I 2023 var renteinntektene 1 776 730 kroner. Gjennomsnittlig rentesats for 2023 var 3,07 prosent. Figuren under viser utviklingen i renteinntektene fra Norges Bank i den siste tiårsperioden. Det går frem av figuren at renteinntektene på fondet ble sterkt redusert i perioden 2013-2021, for så å øke betydelig igjen fra 2021 til 2023.

Note 3

Innbetalt prammeavgift på 484 768 kroner.

Note 4

Kjøp av fremmede tjenester ifm. reinpramming, markedstiltak, reindriftens arealbrukskart og felles årlig møte for beredskapsutvalgene, kjøp av varer og tjenester ifm. møter og reiser for RUF-styret, Markedsutvalget, felles årlig møte for beredskapsutvalgene, møter med distrikter ifm. reindriftens arealbrukskart og arbeidsgruppe klimatilpasning samt leie av grunn til prammegjerde.

Andre driftskostnader	2 023
Kjøp av fr. tjenester ifm. pramming, markedstiltak, arealbrukskart og felles årlig møte beredskapsutvalg	1 727 442
Møteutgifter RUF-styret, Markedsutvalget og beredskapsutvalg	145 941
Reisekostnader RUF-styret, Markedsutvalget og arbeidsgruppe klimatilpasning	84 905
Leie av grunn til prammegjerde	2 500
Sum andre driftskostnader	1 960 788

Note 5

Overføring til Landbrukets utviklingsfond (LUF) for tilskuddsordningen konfliktforebyggende tiltak i forholdet mellom reindrift og annen berørt part.

Note 6

Overføring til Landbruksdirektoratet siden lønns- og driftsutgifter i hovedsak føres her og refunderes fra RUF, og overføring til Innovasjon Norge når det gjelder Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindrifftsbasert vekst og verdiskaping, markedstiltak og utredning reindrifftsbasert reiseliv.

Note 7

Hoveddelen av tilskuddene går til ikke-finansielle foretak og enkeltmannsforetak. Dette gjelder blant annet ekstraordinære tilskudd til beredskap (beredskapsfond), tilskudd til reindrifftsanlegg, frakttilskudd, tilskudd til rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning, tilskudd til juridisk bistand, tilskudd til kvinnerettede tiltak, tilskudd ved tap av rein i ulykker og tilskudd til feltbarnehager.

Note 8

Overføring til Norske Reindrifftsamers Landsforbund (NRL), Opplæringskontoret i Reindrift og duodji (OKRD), Det samiske kultur- og utviklingssenter (Sijti Njarnge), ett reinbeitedistrikt og to reindrifftsidaer.

Note 9

Overføringer til Veterinærinstituttet, Statsforvalteren i Troms og Finnmark, Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO), De samiske videregående skoler i Karasjok og Kautokeino, Universitetet i Oslo og Riddoduottar museat.

Note 10

Fondskapitalen per 31. desember 2023 utgjør 52,4 mill. kroner, hvorav 47,5 mill. kroner (91 prosent) er bundet i fondets ansvar. Vi bemerker at av det totale ansvaret på 47,5 mill. kroner per 31. desember 2023, er ikke mer enn 20,9 mill. kroner (40 prosent av fondets egenkapital) bundet i gitte tilsagn eller andre former for inngåtte, bindende avtaler. Det kan derfor sies at 20,9 mill. kroner er det reelle ansvaret for fondet. Vi henviser til kapittel 3.4 for nærmere omtale.

Fondskapital	2023	2022
Fondskapital per 1. januar	43 280 716	48 119 833
Fondskapital per 31. desember	52 385 671	43 280 716
Endring i fondskapital	9 104 955	-4 839 118
Ansvar	2023	2022
Ansvar per 1. januar	42 648 024	35 766 678
Ansvar per 31. desember	47 508 634	42 648 024
Endring i ansvar	4 860 610	6 881 346
Andel ansvar av fondskapital	91 %	99 %

Note 11

Fondet har en kortsiktig gjeld per 31.12.2023 på 6 037 kroner, som er knyttet til forskningsavgift på reinkjøtt. Denne faktureres fra og innbetales til RUF og overføres deretter til Landbruksdirektoratet, som overfører forskningsavgiften videre til Finansdepartementet. Fondet har også mottatt en dobbel betaling på en faktura som vil bli motregnet i neste faktura til aktuell mottaker.

LANDBRUKSDIREKTORATET OSLO

POSTADRESSE:
Postboks 1450 Vika, 0116 Oslo

BESØKSADRESSE:
Stortingsgt. 28, 0161 Oslo

TELEFON: 78 60 60 00

E-POST: postmottak@landbruksdirektoratet.no

LANDBRUKSDIREKTORATET ALTA

BESØKSADRESSE:
Løkkeveien 111, 9510 Alta

LANDBRUKSDIREKTORATET STEINKJER

BESØKSADRESSE:
Skolegata 22, C-bygget, 7713 Steinkjer

www.landbruksdirektoratet.no
